

**En intervju och enkätstudie av besökare i tre
tätortsnära skogsområden i Stockholmstrakten**

*Interviews and surveys in three urban forest areas
in the Stockholm region*

Ulf Eriksson

Institutionen för skogens produkter och marknader

**En intervju och enkätstudie av besökare i tre
tätortsnära skogsområden i Stockholmstrakten**

*Interviews and surveys in three urban forest areas
in the Stockholm region*

Ulf Eriksson

*Examensarbete 20 poäng, D-nivå i ämnet skogshushållning
Ulf Eriksson, skogsvetarprogrammet 98/02*

Handledare: Anders Lindhagen

Sammanfattning

Detta examensarbete är utfört som den första av två besökarstudier i tre tätortsnära skogsområden. Dessa är; Skutans friluftsområde i Haninge, Ugglevikskällan på Norra Djurgården i Stockholm och Paradisets Naturreservat i Huddinge. Arbetet är utfört i samarbete med de ansvariga för de tre områdena inom ramen för EU:s Life Projekt: Tätortsnära skog för människan.

Målet har varit att ta fram data genom att studera besökare och närboende i de tre aktuella områdena. De resultat som framkommer skall dels användas som startvärden för en uppföljning samt som beslutsunderlag för de ansvariga i de tre områdena. Intervjuer och enkäter har formats så att en uppföljning är möjlig.

Som kontaktformer har följande metoder använts; för Skutans friluftsområde användes utskick av enkäter till de boende i närliggande bostadsområden. Vid Ugglevikskällan gjordes direktintervjuer. För Paradisets Naturreservat användes bilregistret för att komma i kontakt med de personer som parkerat sina bilar vid en för området centralt belägen plats.

För samtliga områden har datainsamlingen komplicerat arbetet. Av de tre metoderna har de använda vid Paradisets Naturreservat och Ugglevikskällan visat sig vara de mest lyckade. En utveckling de tre metoderna för datainsamling är önskvärd vid uppföljningen. Gällande Skutans Friluftsområde kan antalet respondenter ökas genom att kontakta de bilburna besökarna samt via direktintervjuer. För Paradisets Naturreservat bör man vara mer aktiv under insamlandet och vid Ugglevikskällan behövs att mer tid läggs ned på intervjuerna för att öka urvalet. I huvudsak ligger resultaten för de tre studerade områden relativt nära varandra. Områdenas beskaffenhet, antalet svarande och typen av kontaktform är några av de parametrar som påverkat skillnader i resultaten. Överlag är respondenterna positivt inställda till de tre studerade områdena. Sett till positiva respektive negativa egenskaper tas i regel långt fler positiva egenskaper upp av de som deltagit i studien även om det naturligtvis finns negativa aspekter.

Abstract

This Masters thesis is made as the first of two visitor surveys of three urban forest areas. These areas are; Skutan recreational area in Haninge, Ugglevikskällan on Norra Djurgården in Stockholm and the Paradiset Reserve in Huddinge. The study is made in cooperation with the managers of the three areas operating within the European Union Life Project regarding Urban Woods for People.

The goal has been to collect data through studies of visitors and close by residents in the three areas. The results are to be used as primary values for the follow-up as well as a basis for managerial decisions. The interviews and surveys are also constructed in a fashion so that they can be used for the follow-up study.

For the Skutan recreational area the mode of contact was by sending forms to the nearby residential areas. At Ugglevikskällan interviews were made on site. In the Paradiset Reserve registration of license plates on cars was used to get in contact with the persons who had parked their vehicle at a central part of the area.

For each of the three studied areas collecting data has made the work somewhat complicated. Of the three methods used the outcomes in the Paradiset Reserve and at Ugglevikskällan has been the most successful. Development of the method for data collection is although desirable for the follow up study. For Skutan recreational area the number of respondents can be increased by contact with the visitors that arrive by car as well as performing interviews on site. In the Paradiset reserve an increased effort in collecting car numbers is needed and at Ugglevikskällan more time to do the interviews is needed to increase the selection of respondents. For the three areas the results are fairly similar, the nature of the area and the number of respondents as well as the mode of contact are some of the parameters that have an impact on the difference between the areas studied. In general the respondents are positive to the areas that they are visiting. When comparing negative and positive aspects the respondents are more positive than negative although there are naturally negative aspects as well.

Sammanfattning.....	2
Abstract.....	3
1. Inledning.....	5
1.1 BAKGRUND.....	5
1.3 LIFE-PROJEKTET	6
1.4 OMRÅDESBESKRIVNING	7
1.4.1 Skutans friluftsområde	7
1.4.2 Karta över Skutans friluftsområde.....	8
1.4.3 Ugglevikskällan.....	9
1.4.4 Karta över Djurgårdsområdet	10
1.4.5 Paradisets naturreservat.....	11
1.4.6 Karta över delar av Paradisets Naturreservat	12
1.5 SYFTE	13
2. Metoder.....	14
2.1 ENKÄTERNA.....	15
2.2.1 Enkät för Skutans friluftsområde	16
2.2.2 Enkät för Ugglevikskällan.....	16
2.2.3 Enkät för Paradisets naturreservat.....	17
2.3 SVARSFREKVENNS	17
3. Resultat	18
3.1 RESULTAT FÖR SKUTANS FRILUFTSOMRÅDE	18
3.2 RESULTAT FÖR UGGLEVIKSKÄLLAN	27
3.3 RESULTAT FÖR PARADISETS NATURRESERVAT	36
4. Diskussion	43
5. Källor	47
5.1 TRYCKTA KÄLLOR	47
5.2 KARTMATERIAL	48
5.3 MUNTliga KÄLLOR	48
5.4 INTERNETKÄLLOR.....	48
6. Bilagor.....	49
BILAGA 1. KONTAKTBREV FÖR SKUTANS FRILUFTSOMRÅDE	50
BILAGA 2. PÅMINNELSEBREV FÖR SKUTANS FRILUFTSOMRÅDE	51
BILAGA 3. ENKÄTMATERIAL FÖR SKUTANS FRILUFTSOMRÅDE.....	52
BILAGA 4. ENKÄTMATERIAL FÖR UGGLEVIKSKÄLLAN	59
BILAGA 5. KONTAKTBREV FÖR PARADISETS NATURRESERVAT	65
BILAGA 6. PÅMINNELSEBREV FÖR PARADISETS NATURRESERVAT	66
BILAGA 7. ENKÄTMATERIAL FÖR PARADISETS NATURRESERVAT.....	67
BILAGA 8. JÄMFÖRANDE DIAGRAM, FÖR FRÅGA 18 SKUTANS FRILUFTSOMRÅDE, FRÅGA 11 UGGLEVIKSKÄLLAN SAMT FRÅGA 16 PARADISETS NATURRESERVAT	73

1. Inledning

1.1 Bakgrund

Skog och skogsbruk har allt sedan industrialiseringen varit en viktig del av Sveriges ekonomiska välmående. På grund av detta har stor energi lagts på de ekonomiska och produktionsmässiga aspekterna på skogsbruk. Först på senare år har man allt mer intresserat sig för de positiva effekter skog och närhet till skogsmark har på den enskilda individen.

Arbete med rekreationsfrågor och andra ”mjuka värden” är ännu relativt unga vetenskaper. Dessa röner dock idag allt mer uppmärksamhet, i ett samhälle där den urbana människan allt mer kommer i fokus och barnen från den senaste stora flyttvågen har blivit föräldrar själva. Samtidigt har vårt land fått många nya medborgare. Många av dessa kommer från länder där nyttjande av skogsområden och de möjligheter som detta innebär inte alls är självklara (Eklund, muntl., 2002-08-19).

I Uppsala nya tidning har man diskuterat vikten av grönområden i större städer. Man talar till och med om hur dessa kan fungera som dragkraft för turister och andra besökare (Winge, 2002).

Sett till den forskning inom området skog och rekreation som utförts i landet har man ofta varit intresserad av att presentera skötselåtgärder för tätortsnära områden (Falck & Rydberg, 1996). I denna studie har man anlagt ett skogsområde uppdelat i olika delar vilka är anpassade till ett antal aktiviteter såsom möjlighet till lek eller hundpromenader. Bland de resultat som framkom är att omväxling och variation är viktigt. Många besöker gärna närliggande skogsområden och med lite anpassning kan än fler stimuleras till besök. I andra studier har man arbetat med att kvantitativt samt kvalitativt undersöka de besökande (Kardell & Lindhagen, 1995 A,B).

I ett fåtal studier har man undersökt ett område varefter man återvänt till samma plats för att se om några trender står att finna (Kardell & Lindhagen, 1995 A). Fördelar med att arbeta på detta vis är bland annat att man fortlöpande har chansen att förbättra de metoder man använder sig av samtidigt som man också har möjligheten till gedigna statistiska jämförelser undersökningstillfällena emellan. Exempel på resultat man fått genom studier av den här typen är hur andelen besökare förändrats. Man kan även se vilket kön som ökat eller minskat sin besöksfrekvens och hur de av besökarna utövade aktiviteterna har förändrats. Prov på detta är exempelvis att studera hur många som ägnat sig åt bär och svampplockning för att sedan se på hur detta antal förändras över tiden.

En trend som idag går att se i flertalet områden är hur andelen bärplockare minskat. I en undersökning visade det sig att andelen bärplockare minskat från 35 % till 6 % under en tjugofemårsperiod (Hörnsten & Lindhagen, 2000). Skäl till detta kan till exempel vara den känsla av främlingskap som den urbana människan ofta känner gentemot skog och vistelse i skog. Detta är i sin tur något som till viss del kan återknytas till det faktum att många flyttat från landsbygden till städerna det senaste seklet.

I Nordamerika har man en lite annan syn på friluftsliv, där rör sig besökare ofta i stora mer eller mindre orörda områden. I dessa har man ofta problem med konflikter mellan

olika typer av besökare. Man har därför lagt mycket kraft på att komma underfund med den psykologi som spelar in vid ett besök. Termer som Limits of Acceptable Change (LAC) och Recreation Opportunity Spectrum (ROS) används för att beskriva olika beteenden eller tolerans hos besökarna (Meitner, 2001).

Vad som skiljer de fragment av nordamerikansk litteratur som jag stött på gentemot den svenska verkar vara att man i Nordamerika har långt större bekymmer med konfrontationer och kritik från besökare. I Sverige lägger man inte lika mycket energi på dessa frågor eftersom man i regel inte verkar stöta på lika skarp patrull vid sina ingrepp och åtgärder.

Sammantaget visar dock många studier inom detta område på att svenskar i gemen har ett starkt band till naturen och många besöker närliggande skogsområden frekvent (Kardell & Lindhagen, 1995 A).

1.3 LIFE-projektet

EU:s LIFE-projekt drivs i tre huvudformer, LIFE-miljöskydd, LIFE –Naturvård samt LIFE-Tredje land. Oavsett projektform rör sig dessa projekt om att implementera samt att vidareutveckla EU:s miljöpolitik. Detta examensarbete utförs som en del av projektet ”Tätortsnära skog för människan”, vilket faller under ramen för LIFE-Naturvård. Projektägare i Sverige är Skogsvårdstydelsen i Mälardalen och samarbetspartners är Office Nationale des Forêts (ONF) i Frankrike, Skogsstyrelsen, Huddinge och Haninge kommun samt Kungliga Djurgårdens Förvaltning och De Handikappades Riksförbund (www.svo.se/urbanwoods, 2002-12-22).

Målet med ”Tätortsnära skog för människan” är att stimulera fler personer att rekreera sig i tätortsnära skogsområden samtidigt som man försöker att ytterligare öka upplevelsen vid dessa besök. Detta sker genom en rad åtgärder. (www.svo.se/minskog/, 2002-12-22).

I Sverige arbetar man med:

- att författa handböcker. Anders Lindhagen skriver om mätning av rekreationens omfattning och upplevelsevärde. Ylva Lundell arbetar med frågor gällande handikappanpassning medan Dan Rydberg arbetar med en bok vilken tar upp skötsel av tätortsnära skog och natur.
- att starta upp tre pilotskogar. Dessa ligger i Haninge och Huddinge kommuner samt på Kungliga Djurgårdens Förvaltnings marker. I de tre områdena kommer man att arbeta med lokal anpassning inom ramen för de övergripande projektmålen.
- att arbeta mot lokalt inflytande gällande skötselfrågor för områden som ingår i projektet.
- att visa hur man som privat skogsägare kan arbeta med sin skogsmark så att den även passar till rekreativt nyttjande.
- att lägga upp hemsidor på Internet för att stimulera besök och öka informationsflödet.
- att ta fram informationsmaterial som beskriver de hälsoeffekter skogrekreation har samt de olika värden som finns i skogen.
- att genomföra kurser och exkursioner.

1.4 Områdesbeskrivning

1.4.1 Skutans friluftsområde

Skutans friluftsområde är beläget i Haninge kommun där det täcker en yta av 246 ha. Svartbäcken och Brandbergens bostadsområden fungerar som en avgränsning norrut medan Skutan västerut begränsas av Dalarövägen. Österut finns privat mark samt Tyresta nationalpark. I sydlig riktning finns Högsta motorbana och Ävavägen som avgränsning (Eklund, muntl., 2002-08-19).

Gården som gett trakten dess namn är belägen i norra delen av området och köptes upp 1969 av dåvarande Österhaninge kommun. Förvärvet i fråga var ett utnyttjande av den kommunala förköpsrätten. Vid köpet var marken privatägd och kommunen föregick ett bud från ett byggföretag.

Till att börja med skedde få eller inga aktiviteter ute vid gården. Huvudbyggnaden brann ned några år in på sjuttiotalet varefter de kringliggande byggnaderna arrenderades ut i omgångar (Eklund, muntl., 2002-08-19).

I mitten av 80-talet fick kultur och fritidsnämnden dispositionsrätt över gård och närliggande hagmarker. Målet med detta var att tillhandahålla ett "fritids för flickor med ridintresse", en verksamhet som det är full fart på än idag. Numera har fritidskontoret upplåtit skötseln av gården till Skutans ridklubb (Eklund, muntl., 2002-08-19).

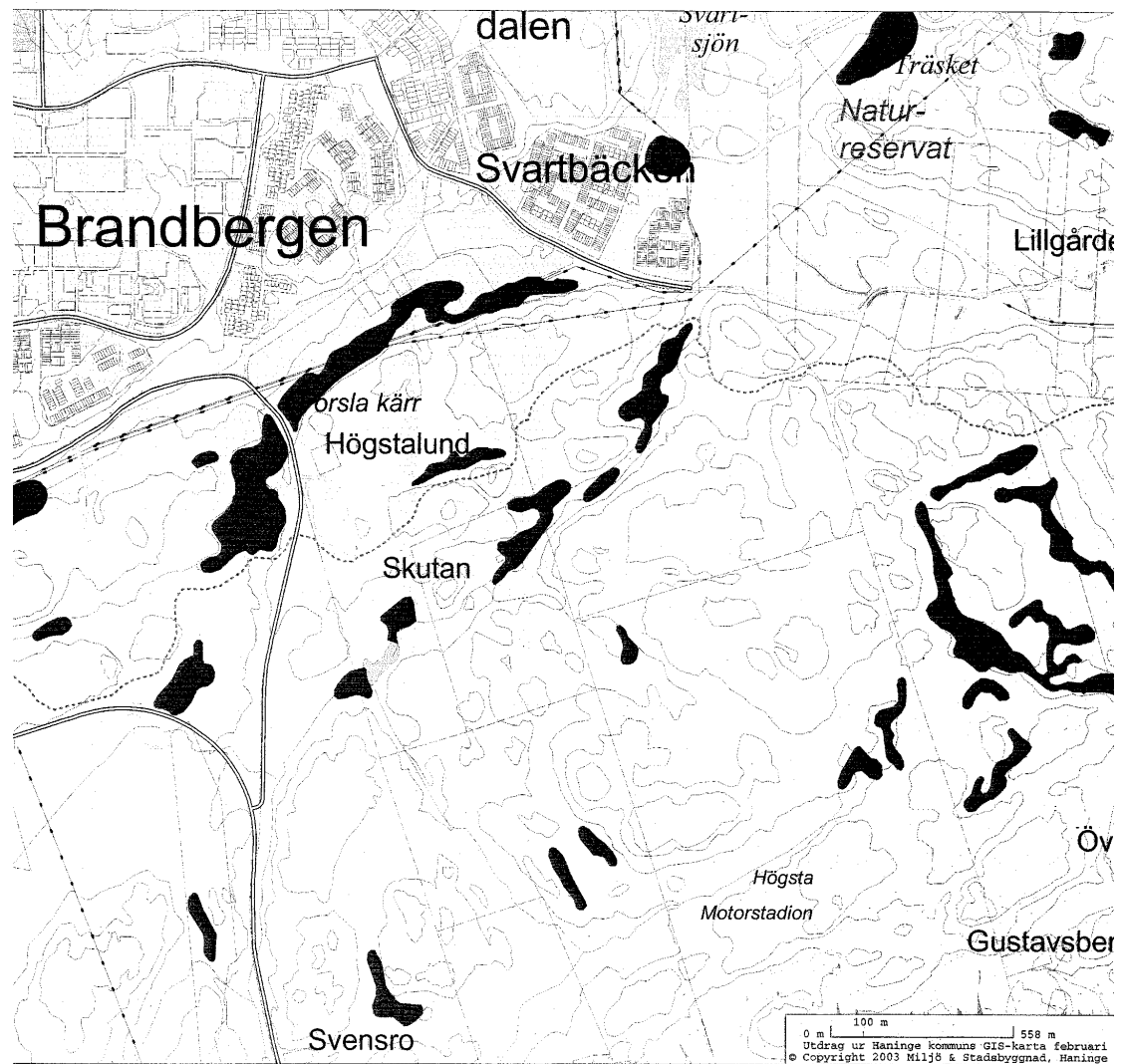
Rent generellt sker idag ett hänsynsfullt handhavande av området, man har ett ganska försiktigt avkastningskrav i kombination med idén att man skall försöka genomföra skötseln av skogsmarken på fem premisser. En av dessa premisser är att sköta området på friluftslivets villkor, en annan är att gå mot ett certifierat skogsbruk. Den tredje är att ha en god kulturminnesvård medan utgångspunkt fyra berör målet att behålla produktionsskog i området. Den femte premissen beaktar vikten av att ha en god dialog med kommuninvånarna (Eklund, muntl., 2002).

Genom att Skutanområdet ingår i kommunens viltvårdsområden har jägare möjlighet att köpa dagkort. Detta kontrolleras av kommunen men sköts ideellt. Huvudsakligen rör det sig om småviltsjakt men området har även en tilldelning på älg.

Den som så önskar har även möjligheten att vandra på Sörmlandsleden vilken passerar igenom området. Leden kommer från Tyresta och går förbi ridklubbens gård för att sedan fortsätta ut mot Haninge centrum och vidare mot Huddinge kommun.

Inom ramen för LIFE-projektet planeras att i Skutan anlägga en viltstig samt att uppföra ett fågeltorn placerat i närheten av ridcentret. Man vill även satsa på handikappanpassning vilket skall ske på vissa stigavsnitt (www.svo.se/urbanwoods , 2002-12-24). Förutom detta planerar man att arbeta med de redan tillgängliga anläggningarna (Eklund, muntl., 2002-08-19)

1.4.2 Karta över Skutans friluftsområde

(Eklund, 2002)

1.4.3 Ugglevikskällan

Djurgården är den av de tre pilotskogarna som har blivit mest påverkad av mänskliga aktiviteter. I ungefär tvåtusen år har man nyttjat och vistats i området. Idag är denna plats en viktig grön lunga för Stockholm. Den del av nationalstadsparken som jag har rört mig i och som intervjuerna utförts i är Norra Djurgården, vilken omfattar ungefär 320 ha.

Norrut avgränsas området av Lilla Värtan samt av Naturhistoriska riksmuseet medan Stockholms universitet och KTH skär av den västra flanken. Valhallavägen och Lidingövägen delar sedan effektivt av den syd- sydvästra änden. Österut är det Hjorthagen och Lilla Värtan som avgränsar (Ullskog, 2000).

Allteftersom utvecklingen fortskred runt området fick det också ständigt nya användningsområden. Vid mitten av 1600 talet anlades så kallade djurgårdar vilka fungerade som skafferier och nöje för adeln. Detta bruk kom senare att ge området dess namn (Kardell 1996).

Inom och runt området växte så småningom staden upp och till stor del influerades markanvändandet av för tiden moderna idéer och seder. Bland annat låg det första skogliga lärosätet här vilket innebar att många skogliga försöksodlingar lades på djurgårdsmark. Senare har även skogshögskolan varit placerad i området vilket även det lämnat spår, bland annat i form av en del exotiska trädslag.

Djurgården har dock inte bara varit en plats för flit där har även förekommit nöjen. Under vissa perioder har man sett stora besöksskaror flocka sig för att njuta av skog och mark. Som så ofta började det med att adeln startade en trend som sedan även gemene man anammat. Vid slutet av 1800-talet handlade det enligt utsago om "råa upptåg, dryckenskap och blodiga slagsmål" (Kardell 1996).

Tidigare lockade området stora besöksskaror till aktiviteter som var säsongsbundna till vinterhalvåret. Idag med tåg till fjällen och snöfattiga vintrar har denna aspekt mer eller mindre försvunnit (Kardell, 1996).

Mycket av det som idag lockar besökare är de öppna ytorna och ekbackarna. Dessa skapades tidigare av timmeruttag och djurhållning men idag är de en medveten effekt av skötselåtgärder. Eken är av tradition ett av de typiska trädslagen för området. Sett till trädslagsblandning är det dock i störst utsträckning barrblandskog som återfinns på markerna (Kardell, 1996).

Ytterkanterna av området har formats mer av människan och här finns gott om ekbackar tillsammans med öppna parkliknande ytor. De mer centralt och högre belägna delarna har ett större inslag av barr. Dessa uppvisar också ett något mer naturligt tillstånd. Tilläggas bör att även dessa områden är intensivt skötta (Ullskog, 2000).

Inom ramen för LIFE-projektet kommer inga för projektet specifika ingrepp eller skötselåtgärder att ske. Däremot kommer man att uppdatera den befintliga hemsidan för att öka informationsflödet (www.svo.se/urbanwoods , 2002-12-24).

1.4.5 Paradisets naturreservat

Av de områden som ingår i arbetet är Paradiset det som har varit skyddat under kortast tidsrymd. Både Djurgården och Skutan har skötts med speciell hänsyn till natur och rekreation under relativt sett längre perioder. Naturreservatet blev verklighet så sent som våren 2002. Det har dock funnits tankar på att avsätta området sedan 1980-talet (Huddinge kommun, 2002).

Lite av ett centrum för området är torpet Paradiset där övernattningsmöjligheter finns. Platsen fungerar också som utgångspunkt för turer på det välskötta ledssystemet. Torpet sköts ideellt av ett antal eldsjälar som lägger ned en hel del arbete på verksamheten (Lundgren, muntl., 2002-10-04).

Området i fråga är idag uppdelat i zoner med olika skötselkrav, allt som allt inom en areal av 758,7 hektar. Detta innebär att skogarna är de största sammanhängande i kommunen, vilket i sin tur innebär att området är av största vikt för många djur och växter (Huddinge kommun 2002). I området har bland annat tjädern en livskraftig stam samtidigt som vissa delar är viktiga mosslokaler.

Rent generellt kan man beskriva området som en barrblandskog med gran som det dominerande trädslaget. Produktionen är god men det finns även en hel del hällmarker som faller inom ramen för impediment. Området innehåller även en del tjärnar som öppnar upp markerna på ett tilltalande sätt samtidigt som de erbjuder möjlighet till bad.

Inom ramen för LIFE-projektet har man på Huddinge kommun redan anställt en naturguide som bland annat arbetar i Paradisets Naturreservat. Samtidigt lägger man ut aktuell information för området på internet. Torpet kommer också i fortsättningen att skötas ideellt inom ramen för reservatets mål (www.svo.se/urbanwoods , 2002-12-24).

1.4.6 Karta över delar av Paradisets Naturresevat

(Huddinge kommun 2002)

○ = Insamlingsområde

1.5 Syfte

Arbetets genomförande är uppbyggt kring fyra punkter. Ett visst mått av interaktion finns även dem emellan.

- Utveckla en metod för besöksstudier i de tre pilotskogarna.
- Att utforma arbetet så att man enkelt skall kunna göra en uppföljning.
- Studera besökarna alternativt de närboende och deras aktiviteter i de tre pilotområdena.
- Ta fram resultat som kan användas av förvaltarna i de tre områdena.

2. Metoder

I detta arbete användes enkäter och intervjuformulär med huvudsakligen kvantitativa frågor. Kvantitativa frågor ger lättolkade och representativa data (Kvale, 1997). Detta ger i sin tur möjlighet att enkelt göra jämförelser över tiden. Ett fåtal av frågorna är dock av kvalitativ natur för att ge respondenterna en chans att uttrycka sig med egna ord. Denna typ av frågor kräver mer av den som sammanställer insamlad data då vissa trender kan vara svårare att notera (Lindhagen, 1996). Dock leder användandet av den här typen av frågor till att man ökar möjligheten att tolka resultaten.

För att kunna samla information från de områden som arbetet behandlar användes ett antal frågor vilka sammanställdes i tre olika formulär, ett för vart område. I stort är de tre uppsättningarna likartade. Dock har de lokala egenskaperna bibehållits med områdesspecifika frågor. De områdesspecifika frågorna är delvis baserade på förvaltningarnas önskemål och planer. Vad gäller Norra Djurgården har även hänsyn tagits för att möjliggöra jämförelser med tidigare intervjustudier i området (Kardell, 1996).

Enkäterna som användes i arbetet hade som mål att möjliggöra jämförelser mellan olika intressenter. Exempel på detta är hur olika besökande nyttjar området eller vad de ser som viktigt vid ett besök.

För de tre områdena användes tre olika metoder för att nå ut till försökspersonerna. I huvudsak är det områdets tillgänglighet som avgjort hur valet av metod skett.

Gällande Skutans friluftsområde har vi nyttjat postenkäter som kontaktform. I detta utskick ingick ett förklarande brev tillsammans med frågeformuläret och ett förfrankerat svarskuvert (Bilaga 1 och 3).

Utskicket i fråga gick ut i början av juli till femhundra personer boende i fem av de närmast belägna postnummerområdena (136 60-64). Personerna som utskicken gick till valdes ut slumpmässigt hos Sema Info-Data AB för att få ett representativt urval av kön, socialgrupper och åldrar mellan 15 och 75. Av legala skäl innefattar undersökningen ej personer yngre än 15 år. En månad efter det första utskicket sändes en påminnelse ut till de som inte svarat på den inledande kontakten.

Det är bara i fallet Skutan som en helt öppen grupp nås av enkäterna. Till skillnad från de två andra områdena i undersökningen kommer individer som inte i någon större utsträckning vistas i områden som dessa till tals.

För Kungliga Djurgårdens Förvaltning gjordes tjugonio direktintervjuer vid Ugglevikskällan där en tidigare undersökning utförts (Kardell, 1996). Enkäten som användes här påminner i mångt och mycket om den som använts tidigare. Detta för att en komparativ studie enkelt skall kunna utföras (Bilaga 4). Intervjuerna utfördes vid sex tillfällen, utav dessa var fem vardagar. I huvudsak har intervjuerna utförts på sen förmiddag och några timmar in på eftermiddagen. De tidigaste intervjuerna har skett runt klockan 10.00 och de senaste vid 16.30. Då Ugglevikskällan har den högsta besöksfrekvensen av de studerade områdena var det förhållandevis enkelt att komma i kontakt med respondenter.

Paradisets naturreservat i Huddinge kommun ligger så till att den besökande oftast använder sig av bil vid besök. Därför har fordonsregistret använts för att nå ut till de som vistas här. Mikael Lundin som har arbetat med att samla in kvantitativa data i området har också samlat in bilnummer vid sina besök. Detta har skett i perioden maj-augusti. Här är besöksfrekvensen något lägre än för de två andra områden som ingår i arbetet. Detta är naturligtvis något som ytterligare försvårar möjligheten till direktkontakt med de besökande.

Till de bilägare vars registreringsnummer samlats in under sommaren skickades ett förklarande brev tillsammans med enkäten och ett förfrankerat svarskuvert. En påminnelse utgick även här till de som inte svarat på det inledande utskicket (Bilaga 5, 6 och 7).

2.1 Enkäterna

I huvudsak är de tre enkäterna likartade men det finns specifika frågor för vart och ett av de tre områdena. Här finns först de gemensamma frågorna beskrivna med det nummer som används i enkäten utformad för Skutan (Bilaga 3). Därefter följer en kort beskrivning av de lokala variationerna för vart och ett av de områden som ingår i arbetet.

Samtliga enkäter inleds med frågor om kön och ålder för att kunna studera eventuella skillnader kön och ålderssegment emellan.

I fråga 1 skall respondenten ange när den senast besökte ett friluftsområde. Detta för att dels kunna se när detta besök skedde och dels jämföra med när det senaste besöket skedde i det aktuella området.

Frågorna 2, 2:2, 3:1 och 3:2 tar upp respondentens härkomst för att kunna se om skillnader finns emellan olika etniska grupper.

Fjärde frågan är ställd för att rörelsehindrade skall kunna skiljas ut ur materialet och komma med egna synpunkter. Följdfrågan 5 finns med för att sedan kunna beskriva de eventuella problem som finns samtidigt som respondenten har möjlighet att ventilerar tankar på hur situationen skulle kunna förbättras.

Fråga 7 talar om när det senaste besöket skedde i det aktuella området. Detta för att kunna jämföra detta datum dels med när enkäten fylldes i och dels med när det senaste friluftsområdet besöktes.

Formuleringen om senaste besök på frågorna 7 och 9 är framtagen för att undvika överskattning. Tidigare arbeten visar en korrelation mellan överskattning och formulering. Ställs exempelvis frågan "hur lång tid brukar du spendera i området" blir i regel respondentens överskattning större (Lindhagen 1996).

Fråga 11 berör hur långt respondenten har mellan det aktuella området och hemmet vilket till exempel kan sättas i relation till fråga 12 vilken tar upp besöksfrekvensen.

Fråga 13 tar upp ett antal företeelser vilka kan påverka respondentens besök negativt. Dessa är fördefinierade med de lokala egenskaperna i åtanke. Alternativet "annat" finns med för att få respondenternas egna reflektioner.

För att se om respondenten önskar besöka området mera frekvent ställs fråga 14. Denna fråga är så beskaffad för att skapa en bild av den eller de faktorer som verkar mest negativt på respondentens besöksfrekvens.

Fråga 15 och 16 är helt öppna och låter respondenten ta upp sådant som han eller hon ser som positivt eller negativt. Det blir förvisso svårare att sammanställa de svar som kommer från en fråga som denna men det ökar kraftigt möjligheten för respondenten att ventilerar egna åsikter.

Fråga 17 gäller hur respondenten vill kunna tillgodogöra sig information om och från området innan ett besök. Detta för att kunna se om någon informationskanal ses som mer positiv än någon annan.

Adjektivparen som fråga 18 består av är något mer krävande än många andra frågor i arbetet. För samtliga områden bifogades en förklaring med denna fråga. Detta för att respondenten lättare skall kunna förstå formatet. Frågan i sig är till för att kunna skapa en bild av respondentens syn på området (Kardell, 1996) (Kardell & Lindhagen, 1995 A,B), (Lindhagen, 1996).

Fråga 19 är ute efter att se hur respondenterna väljer att vistas i området. Denna kan sammanställas med fråga 20 vilken är tänkt kunna ge en bild av varför besöken sker på det sätt de gör.

Fråga 21 ställs för att se vilken typ av service man önskar sig i det område enkäten rör. Detta för att kunna se om klara trender står att finna för respondenternas önskemål. Även i denna fråga finns lokala anpassningar för vart och ett av de aktuella områdena.

2.2.1 Enkät för Skutans friluftsområde

Det är endast fråga 6 och 10 som är speciellt anpassade för Skutans friluftsområde (Bilaga 3).

Fråga 6 tar upp om respondenten känner till Skutanområdet. Med denna fråga följer en beskrivning för att hjälpa respondenter förstå vilket område som åsyftas. Vid ett nekande svar på denna fråga har respondenten inte behövt fortsätta att fylla i enkäten då resterande frågor är direkt relaterade till området.

Fråga 10 tar upp vilken eller vilka aktiviteter respondenten ägnade sig åt vid sitt senaste besök i området. Bland alternativen finns lokala anpassningar relaterade till områdets egenskaper.

2.2.2 Enkät för Ugglevikskällan

Redan i den inledande datainsamlingen skiljer sig denna enkät från resterande material med parametrarna "väder" och "aktivitet" (Bilaga 4). Båda är kvarlevor från en tidigare undersökning i området (Kardell 1996). Med väder menas den aktuella väderleken vid intervjutillfället, detta för att kunna se om respondentens inställning korrelerar med klimatet. Med kategori ett menas utmärkt väder, två avser bra till medelgott väder och kategori tre representerar uruselt väder (Kardell 1996).

Fråga 7 och 9 är även de hämtade från tidigare arbeten i likartade områden. I och med att ett antal arbetsplatser och institutioner ligger i närheten är det av intresse att se varifrån besökarna kommer. Genom fråga 9 eftersträvas att se om respondenterna enkom är ute för att besöka parken eller bara tagit vägen genom parken på sin väg någon annanstans (Lindhagen 1996).

Fråga 11 eftersträvar att utröna om de intervjuade även bevistar andra delar av Kungliga Djurgårdsförvaltningens mark. Detta för att se om besöken är låsta enkom till den plats där intervjuerna utförts.

2.2.3 Enkät för Paradisets naturreservat

Fråga 9 är den enda som särskiljer denna enkät från de bägge andra enkäterna (Bilaga 7). För att kunna utröna vilka aktiviteter respondenten i regel ägnar sig åt vid ett besök finns en rad alternativ att välja mellan. Alternativen bada och sola samt fiska finns med då ett antal sjöar finns i området något som inte finns tillgängligt på samma sätt i något av de andra områden som ingår i arbetet.

2.3 Svarsfrekvens

Då tre metoder för att nå ut till respondenter i tre olika områden har använts har också bortfallet varit av olika karaktär

Gällande Skutan skickades två omgångar enkäter ut, den första innefattade 500 enkäter till lika många personer. Målet var att nå förbi ett bortfall på 20 % vilket skulle innebära att vi fått in ungefär 400 enkäter. Drygt 100 personer tillsammans med ett tekniskt bortfall på 11 enkäter blev resultatet av det första utskicket. Efter detta skickades en påminnelse till de 389 som inte svarat. Av dessa svarade endast 46 vilket tillsammans med de första dryga 100 representerar hela svarspopulationen för Skutanområdet.

Gällande intervjuerna på Kungliga Djurgårdens marker var dock inte problemet att hitta personer att intervjua. Det som visade sig vara problematiskt här var istället att få ett representativt urval samt att inte låta intervjuerna ta för lång tid. Totalt insamlades material från tjugonio personer vilka samtliga intervjuades vid eller i närheten av Ugglevikskällan.

För Paradisets naturreservat samlades trettioen bilnummer in. Av dessa fanns tjugotvå tillgängliga hos bilregistret. På det första utskicket svarade 15 personer (68 %). Efter tre veckor skickades en påminnelse ut och den svarade 1 person på vilket drog upp den slutgiltiga svararfrekvensen till 73 %.

3. Resultat

3.1 Resultat för Skutans friluftsområde

Inledande data gällande ålder och kön.

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Kön:		
Man	66	45
Kvinna:	75	55
<u>Summa:</u>	141	100
Ålder:		
0-15 år:	0	0
15-30 år:	35	25
30-45 år:	29	21
45-60 år:	52	37
60-75 år:	23	17
75-+ år:	0	0
<u>Summa:</u>	139	100

Av de 141 som svarade på något av de båda utskicken var 55 % kvinnor och 45 % män. Inom de fyra åldersintervall vilka vi delat upp respondenterna i fanns störst del i åldern 45-60. Den lägsta svarsfrekvensen fanns hos respondenterna mellan 60 och 75. Två personer har inte angett någon ålder.

Fråga 1. När besökte Du senast ett friluftsområde?

79 % hade bevistat ett friluftsområde det senaste året. Av resterande 21 % hade huvuddelen vistats i något friluftsområde de senaste två åren. En person angav att den sedan 1970 inte har besökt något område av den här typen.

Fråga 2:1 Är Du född i Sverige?

Fråga 2:2 I vilket land är Du född?

Fråga 3:1 Är Dina föräldrar födda utomlands?

Fråga 3:2 Från vilket land härstammar Dina föräldrar?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Född i Sverige:	105	75
Född i annat land:	35	25
Summa:	140	100
	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Föräldrar födda i Sverige:	94	67
Föräldrar födda i annat land:	46	33
Summa:	140	100

Hela 75 % av de som svarat på enkäten är av svensk härkomst, detta tilltrots att de områden som enkäten gått ut till är multikulturella (Eklund, muntl., 2002-08-19). På frågan om var respondentens föräldrar härstammade ifrån svarade 67 % att deras föräldrar var av svensk härkomst medan resterande 33 % angav att deras föräldrar härstammade från ett annat land.

Fråga 4. Har Du något fysiskt handikapp som hindrar Dig från att nyttja friluftsområden som Du önskar?

Fråga 5. Om Du svarat ja på föregående fråga, vilket eller vilka handikapp rör det sig om samt vad skulle kunna öka Dina möjligheter att vistas i närliggande friluftsområden?

Av totalt 141 som svarade på enkäten angav endast sju personer att de hade någon form av rörelsehinder vilket begränsade deras möjlighet att nyttja och vistas i friluftsområden på ett önskvärt sätt. De hinder respondenterna angett är i huvudsak olika typer av rörelsehinder men även nackskador och synfel nämns som begränsande. Ingen av dessa personer har gett förslag på sådant de skulle se som förbättringar.

Fråga 6. Känner Du till Skutanområdet?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Känner till Skutan:	80	57
Känner ej till Skutan:	61	43
Summa:	141	100

Till denna fråga bifogades följande förklaring.

” Skutanområdet är ett friluftsområde i Haninge kommun beläget i närheten av Brandbergens bostadsområde. Vid Skutan finns möjligheter att vandra på delar av Sörmlandsleden, där finns även en ridanläggning samt möjligheter till fågelskådning och småviltsjakt”.

De som svarade nekande på denna fråga behövde inte svara på resterande frågor då dessa är direkt relaterade till området. Av de som svarat angav 57 % att de känner till området medan 43 % uppgav att de inte känner till området.

Fråga 7. När besökte Du Skutan senast?

<i>Dagar sedan senaste besök:</i>	<i>0-30</i>	<i>31-60</i>	<i>61-90</i>	<i>91-120</i>	<i>121-150</i>	<i>150+</i>
Andel av besökarna (%):	18,7	7,8	7,8	7,8	1,6	56

Av respondenterna säger sig 64 personer veta när de gjorde sitt senaste besök vid Skutan. För mer än hälften har det gått över 150 dagar sedan de gjorde det senaste besöket.

Fråga 8. Hur tog Du Dig till Skutanområdet vid det senaste besöket?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Till fots:	50	69
Bil:	15	21
Cykel:	5	7
Allmänna färdmedel:	2	3
Övrigt:	0	0
Summa:	72	100

Det vanligaste sättet att ta sig till Skutan är till fots, vilket 69 % anger som sitt färdssätt. Efter apostlahästarna är bil det näst vanligaste transportmedlet med 21 % medan 7 % cyklar och 3 % använder sig av allmänna färdmedel.

Fråga 9. Ungefär hur lång tid spenderade Du i Skutan vid Ditt besök? Ange siffran i timmar eller minuter.

<i>Tid i min:</i>	<i>0-30</i>	<i>31-60</i>	<i>61-120</i>	<i>121-240</i>	<i>240+</i>
Antal besökare:	17	16	23	11	2

Medeltiden för ett besök i området är 91, 6 min, medianen är 90 min.

Fråga 10. Vilka av följande aktiviteter passar bäst in på vad Du ägnade Dig åt vid Ditt senaste besök i Skutan?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Promenad:	40	26
Uppleva djur och natur:	27	17
Plocka bär och svamp:	18	12
Ute med barn och ungdom:	15	10
Hästsport:	13	8
Motionera:	13	8
Se och träffa andra människor:	8	5
Vandra:	8	5
Annat:	6	4
Gå ut med hunden:	6	4
Övernatta/campa:	1	0,6
Föreningsverksamhet:	0	0
Jaga:	0	0
Summa:	155	99,6

På denna fråga hade respondenterna möjligheten att ange vad man ägnar sin tid på vid besök i Skutan. Huvudsakligen rör det sig om promenader, 26 % och att uppleva djur och natur, 17 %. Efter dessa två aktiviteter är det bär och svampplockning (11,6 %) och att vistas ute med barn och ungdom (10 %) som lockar flest besökare. Av de resterande alternativen ägnar sig 8 % åt hästsport och att motionera medan en person besökt Skutan för att övernatta eller campa. Ungefär 5 % vandrar eller träffar andra människor i området och 4 % lockas av möjligheten att gå ut med hunden eller alternativet ”annat”. Alternativet ”annat” finns med för att ge utrymme för respondenten att vidare definiera sitt nyttjande. Det respondenterna angett inom ramen för ”annat” är till exempel fotorundor eller att titta på hästarna vid ridskolan.

Fråga 11. Hur långt har Du till Skutan från Ditt hem?

Besökarnas avstånd till området (i km):	0-1	1,1-2	2,1-3	3,1-4	4,1-5	5+
Antal besökare:	4	40	17	5	2	1

Besökarna har ett medelavstånd till området på 2,3 km. Det högsta uppskattade avståndet var 8 km och det lägsta var 0,5 km. Medianen är 2 km.

Fråga 12. Hur ofta besöker Du Skutanområdet? Ange antal gånger per angiven tidsrymd.

Antal besök per år:	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10+
Antal besökare:	12	8	3	8	2	3	1			8

Huvuddelen av besökarna avlägger endast en handfull besök per år. Ett fåtal personer besöker området flera gånger per vecka vilket kraftigt drar upp medeltalet. Totalt hamnar medel på 17,4 besök per person och år, medianen ligger på 2,5 besök per person och år.

Fråga 13. Finns det något som påverkar Dina besök negativt?

	Antal:	Procentandel:
Nedskräpning:	13	38
Annat:	11	32
Bilar:	4	12
Hästar:	3	9
Cyklister:	1	3
För stort antal besökare:	1	3
Jägare/jakt:	1	3
Summa:	34	100

Det som angivits som den största orsaken till harm är nedskräpning. Bland de 38 % som angivit nedskräpning tas jorduppslag och skrotbilar vid infarten upp som exempel. Den näst största källan till missnöje, 32 % var det som i enkäten kallats "annat". Där har respondenten möjligheten att vidare definiera sina synpunkter. En individ angav att man såg området som "en ridskola för unga tjejer, och således inte ett område för alla". Andra synpunkter var ett obehag för att vistas på de "ensliga" stigarna i området och att gården är "sjabbig". I övrigt angavs noterbara men mindre allvarliga problem som aggressiva getter och kladdiga stigar. 9 % av respondenterna har angett hästar som något de upplever som negativt vid besök i Skutanområdet. De tre resterande alternativen jägare/jakt, för stort antal besökare och cyklister har vardera renderat negativ bedömning hos 3 % av respondenterna.

Fråga 14. Vad skulle kunna få Dig att besöka Skutans friluftsområde oftare?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Att jag hade mera fritid:	24	30
Inget:	22	27,5
Jag känner ej till vilka möjligheter som finns med området:	17	21
Övrigt:	12	15
Jag hindras av hushållsarbete och barntillsyn:	4	5
Begränsad fysisk rörelseförmåga:	1	1,25
Det är för dyrt att besöka området:	0	0
Summa:	80	99,75

På denna fråga har de olika alternativen hamnat förhållandevis nära varandra, ”att jag hade mera fritid” har renderat det högsta antalet med 30 %. Närmast detta alternativ ligger ”inget” som 27,5 % av respondenterna svarat. 21 % har angett att de inte känner till möjligheterna med området och 15 % har gett egna synpunkter under övrigt. Endast 5 % säger sig vara hindrade av hushållsarbete och barntillsyn, medan 1,25 % säger sig vara begränsade av sin rörelseförmåga. Ingen av respondenterna anser att det är för dyrt att besöka området. Hos de 15 % som angett alternativet övrigt säger man sig bland annat föredra Tyresta. En respondent ställer frågan om vilka fördelar Skutan har i jämförelse med detta område. Annat man talar om är allergibesvär och oförenligheten mellan Skutanområdets möjligheter och respondentens friluftsliv.

Fråga 15. Vad tycker Du är positivt med Skutanområdet.

Det som många har angett är att området ligger ”nära” och att det är en lugn och behaglig plats. Naturen i sig ser många också som positivt, man uppskattar även möjligheten att kunna springa eller vandra i området. Hästarna och ridskolan har även det setts som ett positivt inslag. En person har direkt uttryckt att området har några positiva egenskaper.

Fråga 16. Vad tycker Du är negativt med Skutanområdet.

Åtskilliga har här uttryckt att det saknas information för området, några förknippar det enkom med ridskolan, andra vet inte alls vad som egentligen finns i området. Andra synpunkter som kommer fram är nedskräpning. Många har reagerat dels på de jordmassor och skrotade maskiner som angränsar infartsvägen till området men även på skräp som andra besökare lämnar efter sig. Själva ridskoleområdet har även det nämnts, någon ser det som nedgången och ofräscht medan någon ser hållandet av hästar och andra djur som negativt. Förutom dessa synpunkter finns enstaka åsikter om busstrafiken, kostnaden för att rida och antalet ”galna” cyklister.

Fråga 17. Hur skulle Du vilja få information om Skutan innan ett besök?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Annonser i tidningar och radio:	33	35
Anslag på allmänna platser:	26	28
Information via internet:	22	23
Övrigt:	9	10
Att relevant information fanns tillgänglig per telefon:	4	4
Summa:	94	100

Här ligger de tre populäraste alternativen nära varandra. Alternativet om anslag på allmänna platser såg 28 % som det bästa alternativet medan 35 % ville kunna tillgodogöra sig sin information i tidningar och radio. Att kunna hitta information på internet var något som 23 % önskade. 10 % angav inom ramen för övrigt sådant som att det inte behövdes information eller att man önskade information i form av direktreklam eller broschyrer. Det alternativ som respondenterna visade minst intresse var att kunna använda sig av någon form av telefoninformation.

Fråga 18. Hur upplever Du Skutan.

	<i>Antal:</i>	<i>Medeltal:</i>	<i>Median:</i>
1. Trevligt - Otrevligt:	63	2,9	3
2. Lugnt - Hektiskt:	64	2,2	2
3. Rent - Skräpigt:	62	2,5	2
4. Framkomligt - Oframkomligt:	63	2,8	4
5. Naturligt - Onaturligt/konstlat:	64	3,5	4
6. Sammanhängande - Splittrat:	62	3,1	4
7. Lämpligt för mitt friluftsliv - Olämpligt för mitt friluftsliv	63	3,1	3

Till denna fråga bifogades en graderad skala med sju adjektivpar, mellan dessa par fanns siffrorna ett till sju för att kunna beskriva vilket av adjektiven som passar bäst in på den syn man har på området (Ett diagram som jämför de tre områdena finns i bilaga 8). De positiva adjektiven representerades med siffran ett och de negativa med siffran sju. Fyra representerar ett mellanläge medan resterande nummer hamnar mer eller mindre nära ett av de två alternativen.

Följande förklaring bifogades för att beskriva hur man skulle gå till väga för att svara. *"I den nedanstående delen av formuläret ser Du ett antal olika dimensioner som tillsammans beskriver Din upplevelse av Skutan. Markera med en ring runt den siffran på den sjugradiga skalan som bäst anger hur Du upplever skogen. Gör detta för samtliga angivna motsatspar."*

Huvudsakligen hamnar de olika adjektivparen relativt varandra på skalan. De högsta medeltalen är gällande naturlighet, sammanhängande kontra splittrat samt hur väl området passar för respondentens friluftsliv. Dessa alternativ är de enda vars medeltal hamnar över tre på den sjugradiga skalan.

Fråga 19. När Du besöker området, gör Du det då helst ensam eller i grupp?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
I grupp:	41	57
Ensam:	30	41,6
Övrigt:	1	1,4
Summa:	72	100

Av de som svarat på denna fråga besöker 57 % området i grupp medan 41,6 % vistas ensamma i området. En person har svarat att den helst inte vistas i området.

Fråga 20. Med hänsyn till föregående fråga vad är de huvudsakliga skälen till att Du väljer att besöka området på det sätt Du gör?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Det är roligare att vara några stycken:	35	49
Jag trivs bäst med att besöka området själv:	20	28
Jag känner obehag för att vistas själv i området:	9	13
Övrigt:	4	5,6
Jag har ingen som har möjlighet att göra mig sällskap:	2	3
Den aktivitet som utövas kräver att vi är fler än en person:	1	1,4
Summa:	71	100

Besökarna föredrar uppenbarligen sällskap när de vistas i Skutanområdet, 49 % av respondenterna säger att det är roligare att vistas tillsammans med någon vid ett besök i området. 28,2 % föredrar att avlägga sina besök i ensamhet. Efter dessa två kategorier anger 13 % att de upplever obehag för att vistas i området ensamma. För alternativet ”övrigt” har 5,6 % angivit skäl som att de hellre besöker Tyrestaområdet eller att man gör sina besök av skäl relaterade till ridskolan. Endast 3 % anger att de inte har någon att besöka området tillsammans med och 1,4 % anger att den aktivitet som utövas kräver att man är fler än en person.

Fråga 21. Vilken service förväntar Du Dig i ett friluftsområde som Skutan?

	Vill Ha (%):	Spelar ingen roll (%):	Vill inte ha (%):	Summa:
A: Skyltar, anslag och orienteringskartor	80	17	3	100
B: Gång och löpslingor	82	14	4	100
C: Rastplatser	56	37	7	100
D: Soptunnor	88	11	1	100
E: Toaletter	70	21	9	100
F: Duschar	8,5	62,7	28,8	100
G: Parkeringsplatser	52	32	16	100
H: Servering	50	31	19	100
I: Vilbänkar	67	24	9	100
J: Fasta tältplatser	6	58	36	100
K: Badplats	21,4	53,5	25	99,9
L: Information om speciella sevärdheter	70	28,5	1,5	100
M: Ridstigar	24,2	64,5	10,9	99,6
N: Fågeltorn	24	73	3	100
O: En upplyst väg till och från området	68	32	0	100
P: Möjlighet att jaga	5	38	57	100

I denna fråga angavs sexton olika former av service till vilka respondenten kunde ge sin syn. För varje företeelse fanns tre inställningar att välja mellan. Dessa var; vill ha, spelar ingen roll samt vill inte ha. Förutom de formulerade alternativen fanns även en möjlighet för respondenten att presentera egna idéer under ”övrigt”.

Överlag visar det sig att respondenterna vill ha skyltar, anslag och orienteringskartor i området. Man vill även ha gång och löpslingor samt soptunnor. Toaletter är även det något man vill se, speciellt barnfamiljer och personer som vistas i området med barn och ungdom drar upp medelvärde för detta alternativ. Alternativet att tillhandahålla information om speciella sevärdheter är även det ett av de mer populära. I övrigt önskar en större del av respondenterna även en upplyst väg till och från området. Till de mer impopulära alternativen hör möjlighet till jakt samt fasta tältplatser inom området.

3.2 Resultat för Ugglevikskällan

Inledande data gällande respondentens ålder och kön tillsammans med iakttagelser gällande väder.

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Kön:		
Man	14	48
Kvinna:	15	52
<u>Summa:</u>	29	100
Ålder:		
0-15 år:	0	0
15-30 år:	8	28
30-45 år:	10	35
45-60 år:	7	24
60-75 år:	3	10
75+ år:	1	3
<u>Summa:</u>	29	100
Väder:		
1	29	100
2		
3		
<u>Summa:</u>	29	100

Totalt gjordes tjugonio intervjuer i och kring Ugglevikskällan. Av de intervjuade var 48 % män och 52 % kvinnor. Den procentuellt största åldersgruppen var personer mellan trettio och fyrtiofem vilka utgjorde 35 %.

Respondentens aktivitet vid intervjutillfället.

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Promenad:	17	59
Övrigt:	4	14
Hund:	3	10
Cykel:	2	7
Motion:	2	7
Hästsport:	1	3
Barn:	0	0
<u>Summa:</u>	29	100

Nästan 60 % av de som intervjuades var ute på promenad, därefter kommer ”övrigt” där 14 % ägnade sig åt aktiviteter som att läsa, arbeta eller ha picknick. 10 % var ute med hund medan 7 % motionerade eller cyklade. Vädret var vid samtliga tillfällen av kategori ett, utmärkt väder (Kardell, 1996).

Fråga 1. Är Du född i Sverige?

Fråga 2. Vilket land är Du född i?

Fråga 3:1 Är Dina föräldrar födda utomlands?

Fråga 3:2 Från vilket land härstammar Dina föräldrar?

Fråga 3:2 Från vilket land härstammar Dina föräldrar?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Född i Sverige:	28	96,5
Född i annat land:	1	3,5
Summa:	29	100
	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Föräldrar födda i Sverige:	23	79
Föräldrar födda i annat land:	6	21
Summa:	29	100

Av de som tog sig tid att stanna och svara på frågorna var 96,5 % av svenskt ursprung. En ung man av kinesisk börd fick ta ansvaret att representera övriga nationaliteter. 79 % har svenska föräldrar medan 21 % har föräldrar vars härkomst är från något annat land.

Fråga 4. Har Du några fysiska handikapp som hindrar Dig från att nyttja friluftsområden som Du önskar?

Fråga 5. Om Du svarat ja på föregående fråga, vilket eller vilka handikapp rör det sig om samt vad skulle kunna öka Dina möjligheter att vistas i närliggande friluftsområden?

Ingen av respondenterna har svarat ja på denna fråga och inte heller har jag träffat på någon rörelsehindrad person på platsen.

Fråga 6. Hur tog Du dig hit?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Till fots:	21	70
Cykel:	4	13
Bil:	2	7
Allmänna färdmedel:	2	7
Övrigt:	1	3
Summa:	29	100

Av de som besöker Ugglevikskällan tar sig 70 % dit till fots. Näst efter detta väljer 13 % att cykla. 7 % tar sig till området endera med bil eller allmänna färdmedel, medan 3 % har angett övriga fortskaffningsmedel, i detta fall rör det sig om en hästburen individ.

Fråga 7. Varifrån kom Du?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Hem:	18	62
Annan:	6	21
Arbetsplats:	5	17
Summa:	29	100

Med 62 % är antalet intervjuade som kommer från hemmet den största gruppen. Den näst största är annan plats med 21 %. Dessa personer kommer till exempel ifrån skolor eller ridanläggningar. Av de 17 % som kommer från sin arbetsplats sker besöken under någon form av rast.

Fråga 8. Avstånd till området?

<i>Besökarnas avstånd till området (i km):</i>	<i>0-1</i>	<i>1,1-2</i>	<i>2,1-3</i>	<i>3,1-4</i>	<i>4,1+</i>
Antal besökare:	12	2	1		2

Tjugosex personer kunde ange hur långt hem de hade från Ugglevikskällan. Av dessa låg toppnoteringen på två personer som hade 45 kilometer till området medan den som hade kortast bit hem sade sig bo endast 50 meter från nationalstadsparkens gräns. Ett medelvärde för besökarna blev 4,6 km medan medianen ligger på 0,5 km.

Fråga 9. Är Du ute enbart för att besöka området?

	Antal:	Procentandel:
Ja:	19	65
Nej:	10	35
<u>Summa:</u>	29	100

Vart är Du på väg?

Hem:	6	60
Annan plats:	4	40
<u>Summa:</u>	10	100

Är detta den snabbaste vägen?

Ja:	6	60
Nej:	4	40
<u>Summa:</u>	10	100

Trots att det vid Ugglevikskällan finns en cykel och gångbana som passerar rakt genom området befinner sig 65 % av respondenterna här enkom för att besöka området. Drygt 35 % passerar bara igenom, av dessa är 60 % på väg hem medan 40 % är på väg till annan plats, till exempel skola eller motionsanläggning. Av de som passerar genom området har 60 % valt att ta den väg de har på grund av att just denna är den snabbaste. Resterande 40 % har valt att gå eller cykla förbi Ugglevikskällan eftersom de finner vägen ”vacker” eller ”trevligare”. En person har valt sin resväg för att kunna motionera sin häst.

Fråga 10. Hur lång tid avser Du att spendera vid detta besök?

<i>Tid i min:</i>	<i>0-30</i>	<i>31-60</i>	<i>61-120</i>	<i>121-240</i>	<i>240+</i>
Antal besökare:	9	2	6	1	

Huvuddelen av de som besökte området vid intervjutillfällena uppehåller sig där strax under en timme, medeltalet blir 55,2 minuter per besökare. Mediantiden för ett besök är 30 minuter.

Fråga 11. Brukar Du besöka andra delar av området?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Ja:	21	72
Nej:	8	28
Summa:	29	100

Av de intervjuade svarade 72 % att de även besökte andra delar av området medan 28 % valde att göra sina besök enkom vid Ugglevikskällan.

Fråga 12. Hur ofta besöker Du detta område?

<i>Antal besök per år:</i>	<i>0-20</i>	<i>21-40</i>	<i>41-60</i>	<i>61-80</i>	<i>81-100</i>	<i>100+</i>
Antal besökare:	2	2	7			6

I medel avlägger de intervjuade 81,9 besök per år. Medianen för besöksfrekvensen är 52 besök per år och person.

Fråga 13. Vad uppskattar Du mest med området?

Samtliga av de intervjuade personerna uttrycker någon eller några positiva tankar om platsen. Glädjen av att kunna vistas i naturen är något som många av respondenterna gärna talar varmt om. Detta nämns ofta tillsammans med njutningen av att kunna vistas i ett så pass ursprungligt område nära stadskärnan. Andra generella aspekter är att man finner området rogivande och vackert. Förutom detta talar gärna besökarna om sådant som är relaterat till den specifika aktivitet som de bedriver vid intervjutillfället. Cyklister talar till exempel om cykelvägarnas beskaffenhet medan många av de som promenerar reflekterar över gångstigarnas kvalitet.

Fråga 14. Vad upplever Du som negativt med området?

Då huvuddelen av intervjuerna har skett i närheten av Ugglevikskällan har många haft åsikter om cyklister och deras framfart. Just nere vid nämnda plats når cyklisterna ofta höga hastigheter vilket ofta väckt förargelse hos respondenterna. Rent generellt stör man sig annars på nedskräpning samt olika typer av hundrelaterade bekymmer som avföring och lösdrift. Några reflekterar även över biltrafiken runt och genom området. Andra synpunkter är liksom för de positiva aspekterna relaterade till den verksamhet som respondenten bedriver. Cyklisterna vill ha fler cykelstigar och de som rider har problem med sådant som stör eller skrämmer hästarna.

Fråga 15. Hur skulle Du vilja få information om detta område innan Du gör ett besök?

	Antal:	Procentandel:
Information via internet:	16	34
Övrigt:	11	23
Anslag på allmänna platser:	10	21
Annonser i tidningar och radio:	7	15
Att relevant information fanns tillgänglig per telefon:	3	6
Summa:	47	99

Att kunna tillgodogöra sig information via internet var med 34 % det populäraste alternativet. Därefter kommer förslaget ”övrigt” med 23 %, respondenterna har här angett förslag som flygblad eller direktreklam. Tredje största gruppen är de 21 % som vill få information via anslag på allmänna platser medan 15 % vill få information via annonsering i media. Alternativet information via telefon är det minst önskade. Några har även angett att de inte är intresserade av information eller att de inte ser sig behöva någon.

Fråga 16. Hur Upplever Du området?

	Antal:	Medeltal:	Median:
1. Trevligt - Otrevligt:	28	1,5	1
2. Lugnt - Hektiskt:	28	1,8	2
3. Rent - Skräpigt:	28	2	2
4. Framkomligt - Oframkomligt:	28	1,3	1
5. Naturligt - Onaturligt/konstlat:	28	2	2
6. Sammanhängande - Splittrat:	28	2	2
7. Lämpligt för mitt friluftsliv – Olämpligt för mitt friluftsliv	28	1,8	1,5

Till denna fråga bifogades en graderad skala med sju adjektivpar, mellan dessa par fanns siffrorna ett till sju för att kunna beskriva vilket av adjektiven som passar bäst in på den syn man har på området (Ett diagram som jämför de tre områdena finns i bilaga 8). De positiva adjektiven representerades med siffran ett och de negativa med siffran sju, fyra representerar ett mellanläge medan resterande siffror hamnar mer eller mindre nära ett av de två alternativen.

Följande förklaring bifogades för att beskriva hur man skulle gå till väga för att svara. *”I den nedanstående delen av formuläret ser Du ett antal olika dimensioner som tillsammans beskriver Din upplevelse av den är platsen . Markera med en ring runt den siffran på den sjugradiga skalan som bäst anger hur Du upplever området. Gör detta för samtliga angivna motsatspar.”*

Medeltalen hamnar för samtliga adjektivpar relativt nära ett. Det par som får högst medeltal är det som är relaterat till om respondenten ser området som naturligt, sammanhängande eller skräpigt. Medeltalet för dessa tre adjektivpar hamnar på 2.

Fråga 17. Finns det något som påverkar Dina besök negativt?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Bilar:	2	9
Hästar:	1	4
Hundar:	7	32
Cyklister:	5	23
Antal besökare:	2	9
Nedskräpning:	5	23
Övrigt:	0	0
Summa:	22	100

32 % reagerar på hundar eller framförallt den hållning som flertalet hundägare har av sina djur. Huvudsakligen upprörs besökarna av lösdrift men även av avföring och skall. En person angav även hundar som en säkerhetsrisk vid ritt i området. Näst därefter ser 23 % cyklisterna och nedskräpning som aktiviteter vilket påverkar deras besök negativt. Gällande antalet besökare anser 9 % att det nuvarande besöksstrycket är för stort. Vad gäller biltrafiken i och kring området anser 9 % att detta påverkar deras besök negativt. Den lägsta frekvensen hade alternativet hästar som endast 4 % sade sig se som något negativt, här rörde det sig om en person vilken sade sig ha fobier för just dessa djur.

Fråga 18. Vilken service vill Du ha i ett område som detta?

	Vill Ha (%):	Spelar ingen roll (%):	Vill inte ha (%):	Summa:
A: Skyltar, anslag och orienteringskartor	4	83	17	100
B: Gång och löpslingor	90	10		100
C: Rastplatser	55	38	7	100
D: Soptunnor	73	17		100
E: Toaletter	24	52	24	100
F: Duschar	7	41	52	100
G: Parkeringsplatser	13	39	48	100
H: Servering	38	28	34	100
I: Vilbänkar	79	21		100
J: Fasta tältplatser	11	28	61	100
K: Badplats	4	41	45	100
L: Information om speciella sevärdheter	80	20		100
M: Ridstigar	36	57	7	100
N: Fågeltorn	55	45		100
O: En upplyst väg till och från området	72	28		100

I denna fråga angavs femton olika former av service till vilka respondenten kunde ge sin syn. För varje företeelse fanns tre alternativ att välja mellan. Dessa var; vill ha, spelar ingen roll samt vill inte ha. Förutom dessa parametrar fanns även alternativet övrigt där respondenten hade möjlighet att presentera egna idéer.

Respondenterna visar sig överlag positiva till de förslag som finns med i denna fråga. Hela 90 % önskar till exempel gång och löpslingor i området, 73 % vill ha soptunnor och 80 % vill ha information om speciella sevärdheter. Toaletter är det enda alternativ som respondenterna har ställt sig likgiltiga till. Sett till sådant som respondenterna ställer sig mera negativa till är det framförallt tre saker. Dessa är parkeringsplatser, duschar samt fasta tältplatser.

Fråga 19. Har Du några förslag på förbättringar i detta område?

Några övergripande trender gällande det som respondenterna ser som möjliga förbättringar finns inte. Det enda som fler än en person nämnde var önskan om fler och bättre skyltar inom området. I övrigt är det som för många andra frågor, den vid intervjutillfället aktuella aktiviteten som påverkar vad respondenten reagerar på.

Fråga 20. Skulle Du vilja besöka området mera frekvent än vad Du gör nu?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Ja:	12	41
Nej:	17	59
Summa:	29	100

Att 59 % inte vill besöka nationalstadsparken oftare är förvisso något förvånande, detta skall dock ställas emot att de flesta respondenterna har en hög besöksfrekvens som det redan är.

Fråga 21. Vid Ja, vad anser Du vara det enskilt största skälet till att så inte sker?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Brist på fritid:	9	75
Övrigt:	2	16,7
Inget:	1	8,3
Känner inte till eventuella möjligheter med området:	0	0
Hindras av hushållsarbete och barntillsyn:	0	0
Summa:	12	100

Av de som svarat att de önskade öka sin besöksfrekvens sade sig 75 % att tidsbrist var det enskilt största skälet till att så inte sker. Alternativet övrigt visar att några personer hellre spenderar tid i andra områden medan en person anser att avståndet är för långt.

3.3 Resultat för Paradisets Naturreservat

Inledande data gällande kön och ålder.

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Kön:		
Man:	10	67
Kvinna:	5	33
<u>Summa:</u>	15	100
Ålder:		
0-15 år:	0	0
15-30 år:	2	13
30-45 år:	4	27
45-60 år:	3	20
60-75 år:	6	40
75+ år:		
<u>Summa:</u>	15	100

Av respondenterna är 67 % män och 33 % kvinnor. En person valde att inte ange kön på den returnerade enkäten. Den största gruppen respondenter finns i åldersintervallet 60-75 år med 40 %. Därefter kommer personer mellan 30 och 45 vilka utgör 27 % av de som svarat på utskicket.

Fråga 1. När besökte Du senast ett friluftsområde? Var vänlig ange år, månad och dag.

<i>Dagar sedan senaste besök i ett friluftsområde:</i>	<i>0-15</i>	<i>16-30</i>	<i>31-45</i>	<i>46-60</i>	<i>61+</i>
Andel av besökarna (%):	40	33	13	6,7	6,7

Ungefär 40 % av respondenterna hade besökt ett friluftsområde mindre än 15 dagar innan de svarade på enkäten.

Fråga 2:1 Är Du född i Sverige?

Fråga 2:2 I vilket land är Du född?

Fråga 3:1 Är Dina föräldrar födda utomlands?

Fråga 3:2 Från vilket land härstammar Dina föräldrar?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Född i Sverige:	13	81
Född i annat land:	3	19
Summa:	16	100

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Föräldrar födda i Sverige:	12	75
Föräldrar födda i annat land:	4	25
Summa:	16	100

Av respondenterna säger sig 81 % komma från Sverige medan 19 % påtalar härkomst från nordeuropeiska länder såsom Finland, Tyskland och Österrike. 25 % av de som svarat på enkäten har föräldrar vilka härstammar från ett annat land än Sverige.

Fråga 4. Har Du något fysiskt handikapp som hindrar Dig från nyttja friluftsområden som Du önskar?

Fråga 5. Om Du svarat ja på föregående fråga, vilket eller vilka handikapp rör det sig om samt vad skulle kunna öka Dina möjligheter att vistas i närliggande friluftsområden?

Ingen av de som svarat på enkäten säger sig ha några rörelsehinder som verkar förmenande på deras nyttjande av friluftsområden. Som en effekt av detta har inte heller någon påtalat några förslag till förbättringar.

Fråga 6. När skedde Ditt senaste besök vid Paradiset?

För hälften av respondenterna korrelerar besöket i området med deras senaste besök i ett friluftsområde.

Fråga 7. Hur ofta besöker Du Paradiset? Ange antal gånger per angiven tidsrymd.

<i>Antal besök per år:</i>	<i>0-10</i>	<i>11-20</i>	<i>21-30</i>	<i>31-40</i>	<i>41-50</i>	<i>51+</i>
Antal besökare:	8	1	1	1	1	1

Medeltalet för är 3,4 besök per år och person, medianen är 4,5 besök per år och person.

Fråga 8. Hur lång tid spenderade Du vid Ditt senaste besök i Paradiset? Ange tiden i minuter och/eller timmar.

	0-30	31-60	61-120	121-240	240+
Tid i min:					
Antal besökare:	0	0	7	7	2

Samtliga respondenter spenderade över en timme vid det senaste besöket. I genomsnitt ligger besökstiden på 168 minuter. Medianbesöket är 180 minuter långt.

Fråga 9. Vilken eller vilka alternativ överensstämmer bäst med det Du ägnar Dig åt vid ett besök i Paradiset?

	Antal:	Procentandel:
Promenad, lugn och ro, avkoppling:	13	37,1
Uppleva djur och natur:	11	31,4
Motionera:	5	14,3
Plocka bär och svamp:	5	14,3
Fiska:	1	2,8
Jaga:	0	0
Se och träffa andra människor:	0	0
Annat:	0	0
Summa:	35	99,9

Promenad, lugn och ro, avkoppling är med 37,1 % de vanligaste aktiviteterna. Därefter följer uppleva djur och natur med 31,4 %. Motionera eller plocka bär och svamp lockar 14,3 % av respondenterna medan 2,8 % ägnar sig åt fiske. Inom alternativet annat har respondenten fått möjligheten att vidare utveckla sina tankar, här ha två personer angett alternativ. Den ena säger sig "umgås i naturen med långväga gäster" medan den andra ägnar sig åt korvgrillning med barnen.

Fråga 10. Vad skulle kunna få Dig att besöka Paradiset oftare?

	Antal:	Procentandel:
Att jag hade mer fritid	9	90
Jag hindras av hushållsarbete och barntillsyn:	1	10
Jag känner ej till vilka möjligheter som finns med området:		
Begränsad fysisk rörelseförmåga:		
Det är för dyrt att besöka området:		
Inget:		
Övrigt:		
Summa:	10	100

Nästan samtliga av de respondenter som valt att besvara denna fråga angav att brist på tid var den faktor som verkar mest begränsande på möjligheten att besöka området. En person säger sig hindras av hushållsarbete och barntillsyn. På alternativet övrigt har tre personer angivit att de anser att området ligger för avlägset från hemmet och att detta utgör det största hindret.

Fråga 11. Hur upplever Du området?

	Antal:	Medeltal:	Median:
1. Trevligt - Otrevligt:	16	1,3	1
2. Lugnt - Hektiskt:	16	1,4	1
3. Rent - Skräpigt:	16	2	1
4. Framkomligt - Oframkomligt:	16	2	1
5. Naturligt - Onaturligt/konstlat:	16	1,4	1
6. Sammanhängande - Splittrat:	15	1,4	1
7. Lämpligt för mitt friluftsliv - Olämpligt för mitt friluftsliv	16	1,4	1

Till denna fråga bifogades en graderad skala med sju adjektivpar, mellan dessa par fanns siffrorna ett till sju för att kunna beskriva vilket av adjektiven som passar bäst in på den syn man har på området (Ett diagram som jämför de tre områdena finns i bilaga 8). De positiva adjektiven representerades med siffran ett och de negativa med siffran sju, fyra representerar ett mellanläge medan resterande siffror hamnar mer eller mindre nära ett av de två alternativen.

Följande förklaring bifogades för att beskriva hur man skulle gå till väga för att svara *"I den nedanstående delen av formuläret se Du ett antal olika dimensioner som tillsammans beskriver Din upplevelse av den här platsen. Markera med en ring runt den siffran på den sjugradiga skalan som bäst anger hur Du upplever området. Gör detta för samtliga motsatspar."*

För samtliga par utom två ligger medeltalet under 1,5. De som ligger över denna siffra har medeltalet 2. De par som fått något högre medel är angående hur rent eller skräpigt man ser området samt hur framkomligheten anses.

Fråga 12. Vad tycker Du skulle kunna förbättra kvalitén på Dina besök i Paradiset?

	Vill Ha (%):	Spelar ingen roll (%):	Vill inte ha (%):	Summa:
A: Skyltar, anslag och orienteringskartor	43	43	14	100
B: Gång och löpslingor	21	43	26	100
C: Rastplatser	28	57	14	99
D: Soptunnor	74	26		100
E: Toaletter	21,4	57,2	21,4	100
F: Duschar	7	33	60	100
G: Parkeringsplatser	29	57	14	100
H: Servering	13	20	87	100
I: Vilbänkar	14	50	36	100
J: Fasta tältplatser	14	36	50	100
K: Badplats	14	29	57	100
L: Information om speciella sevärdheter	66,7	26,7	6,7	100
M: Ridstigar		31	69	100
N: Fågeltorn	53	27	14	100
O: En upplyst väg till och från området	14	36	50	100
P: Möjlighet att jaga		21	79	100

I denna fråga angavs sexton olika former av service till vilka respondenten kunde ge sin syn. För varje företeelse fanns tre alternativ att välja mellan. Dessa var; vill ha, spelar ingen roll samt vill inte ha. Förutom dessa parametrar fanns även alternativet övrigt där respondenten hade möjlighet att presentera egna idéer.

Överlag är man förhållandevis negativ till förändringar i området, speciellt när det rör sig om större fasta konstruktioner. Man är även negativ till verksamhet som på något sätt kan påverka hur man själv nyttjar lokalen. Exempel på detta är till exempel ridstigar och jakt. Mindre konstruktioner som toaletter och rastplatser ställer man sig likgiltig till. Sådant som respondenterna ser som mera positivt är information gällande speciella sevärdheter, soptunnor och fågeltorn.

Fråga 13. Vad uppskattar Du mest med Paradiset?

Gällande denna fråga påtalar huvuddelen av respondenterna ungefär samma egenskaper. Framförallt rör det sig om tre drag som förekommer i flertalet enkäter. Dessa är naturen, att det är lugnt och tyst samt sjöarna. Några tar även upp vandringslederna som positiva aspekter. I regel nöjer sig respondenterna med att nämna just naturen medan andra väljer att beskriva den som både fin och fantastisk. Tystnaden och sjöarna nämner man i samtliga fall utan vidare förklaring.

Fråga 14. Vad ser Du som negativt med Paradiset?

För denna fråga är skillnaderna mellan respondenterna desto större. Inga två respondenter har angett samma företeelser som negativa. Bland det som tas upp finns motorcyklister och cyklister samt lösa hundar och jägare vid promenadspåren. Annat är vägen till och från området vilken beskrivs som i det närmaste oframkomlig på vintertid. En person har även angett att antalet besökare är för stort och att dessa skräpar ned allt för mycket.

Fråga 15. Finns det något som påverkar Dina besök i Paradiset negativt?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Nedskräpning:	4	36,3
Antal besökare:	2	18,2
Cyklister:	2	18,2
Hundar:	2	18,2
Hästar:	1	9,1
Bilar:	0	0
Övrigt:	0	0
Summa:	11	100

Av respondenterna som svarat på denna fråga anger 36,3 % att deras besök påverkas negativt av nedskräpning. Hundar, cyklister samt antalet besökare påverkar 18,2 % och 9,1 % ser hästar som en negativ påverkan.

Fråga 16. Avstånd till Paradiset från Ditt hem?

Besökarnas avstånd till området (i km):	0-5	5,1-10	10,1-15	15,1-20	20,1-25
Antal besökare:	1	0	8	5	2

Samtliga utom en av respondenterna hade över 10 kilometer till området. Lägsta avståndet var 3 km och det högsta var 25 km. Medeltalet hamnar på 16 km och medianen 15 km.

Fråga 17. Hur skulle Du vilja få information om Paradiset innan Du gör ett besök?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Information via Internet:	5	33
Att relevant information fanns tillgänglig per telefon:	3	20
Anslag på allmänna platser:	3	20
Annonser i tidningar och radio:	0	0
Övrigt:	4	27
Summa:	15	100

Av de respondenter som angivit svar av fördefinierad karaktär föredrog 33 % att få sin information via Internet medan 20 % ville tillgodogöra sig information från telefon respektive anslag. På alternativet övrigt har 27 % angett att de inte önskar eller ser sig behöva information om Paradisets naturreservat.

Fråga 18. När Du besöker området, gör Du det då helst ensam eller i grupp?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
I grupp:	10	62,5
Ensam:	6	38,5
Summa:	16	100

Det är förhållandevis jämnt mellan grupperna. 69 % väljer dock att besöka området i sällskap med någon. Tre personer har angivit att de både besöker området både själva och i sällskap av någon.

Fråga 20. Med hänsyn till föregående fråga vad är de huvudsakliga skälen till att Du väljer att besöka området på det sätt Du gör?

	<i>Antal:</i>	<i>Procentandel:</i>
Det är roligare att vara några stycken:	8	53
Jag trivs bäst med att besöka området själv:	6	40
Den aktivitet som utövas kräver att vi är fler än en person:	1	7
Jag har ingen som har möjlighet att göra mig sällskap:	0	0
Jag känner obehag för att vistas i området själv:	0	0
Övrigt:	0	0
Summa:	15	100

Av respondenterna anser 53 % att sällskap är en viktig aspekt vid ett besök medan 40 % föredra att vistas i området ensamma. 7 % har angivit att den aktivitet som utövas kräver ett visst antal personer. Under övrigt har en person angivit att området ligger ganska ensligt och att det känns tryggare att vistas där i sällskap med någon.

4. Diskussion

För samtliga av de tre studerade områdena har det på ett eller annat sätt visat sig problematiskt att få tag i respondenter. Detta har i sin tur färgat av sig på de data som samlats in. Att intervjufrekvensen och antalet svarande ser ut som de gör bör man som läsare ha i åtanke när man studerar resultaten. Vid ett större antal respondenter från Ugglevikskällan och Paradiset samt en högre svarsfrekvens vid Skutan hade resultaten varit mer representativa.

För Skutan rörde det sig helt enkelt om att de personer som fick utskicket inte svarade. Skälen till att utfallet blivit så kan vara flera. Intresset för frågor som denna kan vara lågt av olika anledningar. Av de adresser som valdes ut på Sema Info-Data var en stor del av personerna av sådan härkomst att det är mycket tänkbart att skog och vistelse i skog helt enkelt inte hör till intressesfären (Eklund, muntl., 2002-08-19). Ett visst mått av språkförbistring kan även misstänkas som skäl till den dåliga responsen. Vidare kom utskicken ut i början och i mitten av industrisemestern, vilket kan ha gjort att många enkäter hamnade i en posthög och sorterades bort. Något som kunde ha hjälpt upp siffrorna är att påminnelsen hade kommit närmare det primära utskicket. Nu blev tiden mellan första och andra utskick en månad vilket kan ha fått flertalet att helt ha glömt den inledande kontakten. En annan tanke är att försöka med direktintervjuer i området för att komma i kontakt med respondenter. Detta får dock ses som ett väldigt tidskrävande alternativ.

I den kvantitativa studien som utförts i området har man noterat att ett stort antal bilar kommer till ridskoleområdet. Detta kan jämföras med data som framkommit i det här arbetet vilket visar att endast 21 % av respondenterna använder sig av bil för att nå området. En stor potential av respondenter finns alltså att nå genom att komma i kontakt med bilburna besökare. Detta kan till exempel ske genom att samla registreringsnummer vid ridskolan, för att sedan med hjälp av bilregistret kontakta ägarna.

På Kungliga Djurgårdsförvaltningens marker låg problemet varken i områdets tillgänglighet, ej heller var respondenter svåra att hitta. Det som föranledde problem här var tidsåtgången vid intervjuerna samt att finna ett representativt urval av individer och aktiviteter.

Många av personerna säger sig inte ha möjlighet att stanna och svara på några frågor. Detta gäller speciellt personer till cykel eller häst men även de som rör sig till fots i området kan vara svårstoppade. Endast en person som färdades till häst hade möjligheten att svara på enkäten.

Att stoppa cyklister visade sig svårt mycket beroende på att de rör sig med sådan fart att det vore rent hälsovådligt att försöka stoppa dem. De tvenne cykelburna personer jag lyckades stoppa stod nere vid paviljongen i Ugglevikskällan och pausade. Alternativet kan vara att försöka att stoppa cyklister när de rör sig upp från svackan nere vid Ugglevikskällan

Ett annat problem kan vara när besökare idkar aktiviteter som man inte vill eller vågar störa. Exempel på detta kan vara diverse publika känslöytringar eller solbad.

Det faktum att intervjuerna tog en stund att utföra medförde kanske egentligt problem. Däremot gäller det att vara beredd att "offra" en dag för att åstadkomma något. Det gäller även att vara påläst när man utför intervjuerna för att kunna förklara vad de går ut på samt eventuella spörsmål gällande frågornas utformning. Kan man dessutom svara på diverse frågor om varför träden växer som de gör och varför världen är som den är så underlättar det.

Gällande Paradisets Naturreservat har det största problemet varit att överhuvudtaget komma ut till området. Författarens bilbrist har varit ett problem här då området är så beläget att bil är nära nog tvunget att ha om man skall avlägga ett besök. Att ta sig till Paradiset för att göra direktintervjuer sågs som allt för tidskrävande och problematiskt vilket föranledde valet att samla in bilnummer vid Paradistorpets parkering. Detta förenklade förvisso situationen något, en bil behövdes dock fortfarande, därav sköttes insamlingen av registreringsnummer i huvudsak av Mikael Lundin som arbetat med att kvantitativt undersöka området under våren och sommaren. Lundin antecknade vid sina besök registreringsnummer på de bilar som fanns vid parkeringen. Det antal som registrerades blev dock lågt och även om svarsfrekvensen var god blev antalet respondenter låg.

Alternativa tillvägagångssätt är att besöka området och samla bilnummer mera regelbundet samtidigt som man vid dessa besök försöker göra några intervjuer. Detta för att även komma i kontakt med personer som tar sig till området på andra sätt än med bil. Att vid insamling försöka använda sig av de personer som vistas och arbetar vid torpet regelbundet kan även det vara en möjlighet.

Överlag visar de besökande i Paradisets Naturreservat ett mycket starkt intresse för området i fråga. En stor del av respondenterna lade till egna synpunkter i sina svar något som inte förekom lika frekvent för varken respondenterna vid Ugglevikskällan eller Skutan.

I och med att utskick är den dominerande kontaktformen ökar också risken för fel. Man kan definitivt anta att det förekommer feltolkningar på någon av frågorna. Detta har tydliggjorts vid intervjuerna på Djurgården då förtydliganden ofta måste göras. Även efter dessa förstår vissa respondenter inte vad som efterfrågas. Här har man naturligtvis kunnat göra ytterligare en förklaring och därigenom nått fram till respondenten. Denna möjlighet har ju av naturliga skäl inte funnits vid utskicken. Ett exempel på att tydligheten kunnat ökas är den fråga som går ut på att respondenten med hjälp av sju adjektivpar skall ange sin syn på lokalen. Denna fråga finns med i samtliga enkäter och i samtliga fall har respondenter missförstått hur svar skall lämnas.

För att minska felen på denna fråga borde kanske exemplifieringar ha bifogats. Detta är definitivt något som torde vara aktuellt vid en uppföljning. Generellt verkar dock respondenterna förstått vad som efterfrågats, även om enstaka misstolkningar finns i något fall på nästan samtliga frågor.

Annat som kan färga slutresultatet är att respondenten gör överskattningar. För att undgå detta finns kontrollfrågor. Exempel på detta är frågor om när senaste besöket i området skedde varefter man ställer frågan om vilken frekvens besöken i området har.

I vissa fall har respondenterna angett ett datum för senaste besök som ligger två eller tre år bak i tiden för att sedan ange en besöksfrekvens på upp till fyra gånger per år.

Gällande frågan om rörelsehindrades nyttjande framgår att det endast ibland Skutans respondenter finns de som svarat jakande på denna fråga.

När vi talar om Ugglevikskällan kan topografin på denna plats verka begränsande på framkomligheten. Vid intervjutillfällena påträffades inte en enda person med rörelsehinder i området. I Paradisets naturreservat är det så pass krävande att ta sig fram att rörelsehindrade torde ha bekymmer i stort sett överallt. För både Ugglevikskällan och Paradisets naturreservat är antalet respondenter lågt vilket också kan vara en faktor till att inga rörelsehindrade finns med i materialet.

Oavsett område är nedskräpning något som upprör många besökare. För alla de tre områdena anger respondenterna att de störs av just detta. I samtliga frågor där nedskräpning finns med som aspekt eller alternativ har detta tagits upp av någon respondent. Det mest handgripliga exemplet finns i Skutan där många har reagerat över infarten till ridområdet. Denna är belamrad med gammalt skrot vilket tillsammans med en den smått gigantiska jordhögen ger ett negativt intryck. Även uppe runt gården finns en hel del gammalt skrot utspritt vilket även det uppmärksammas. Då marken där huvuddelen av materialet ligger inte ägs av kommunen kan det bli en svår men angelägen fråga att lösa.

Vid Ugglevikskällan är många nöjda med hur sophanteringen sköts. Det finns dock undantag där respondenterna talar om de lite mer avskiljda delarna av området där man anser att skräp och nedskräpning är ett stort problem. Överlag är man även positiv till soptunnor, somliga av respondenterna önskar även att utöka antalet.

Även ute i Paradisets naturreservat anser respondenterna att nedskräpningen är ett problem. Överlag är området inte så hårt drabbat. Den bild jag fått av medelbesökaren i Paradisets naturreservat är att han eller hon verkligen uppskattar området och kanske även har ett annat naturintresse än de som besöker Ugglevikskällan eller Skutan. Även här är soptunnor en accepterad företeelse av de flesta besökare som ingår i arbetet.

Talar man om övriga företeelser som respondenterna ställde sig negativa till finns det några som är gemensamma för samtliga områden. Lösdrift av hundar är något som många upprörs av, detta förekommer på samtliga lokaler. Inte heller jakt är uppskattat, endast ett fåtal ser jakt eller jägare som något önskvärt eller positivt.

En annan företeelse som förekommer i samtliga områden är det faktum att någon eller några uttrycker obehag för att vistas i området på egen hand. Ingen har vidare utvecklat detta men ordet "enslig" förekommer i nästan samtliga beskrivningar relaterade till detta obehag. För att komma till rätta med detta kan en ide vara att öppna upp runt de stigar som finns då många uppskattar att kunna se vad som sker i närheten.

Fråga 6 i enkäten gällande Skutan tar upp om respondenterna känner till Skutans friluftsområde. Nästan hälften av respondenterna sade sig inte känna till området. Noteras bör att dessa personer bor i nära angränsande bostadsområden.

På frågan 14 där respondenterna får ange vad som skulle kunna få dem att besöka Skutans friluftsområde oftare sade sig 21 % inte känna till vilka möjligheter som finns i området. Det är den högsta siffran för detta alternativ i samtliga av de tre undersökta områdena. Annat som bör nämnas är det faktum att vissa av respondenterna ser Skutanområdet enkom som en ridskola och ett ridoområde.

För båda dessa frågor torde detta vara tecken på att en informationsinsats behövs från de ansvariga för området. Finns en skev uppfattning om området krävs en hel del arbete innan man upprättat en korrekt bild igen.

Vid Ugglevikskällan är samtliga utom en av de intervjuade födda i Sverige. Under samtliga intervjutillfällen har endast ett fåtal personer med härkomst från andra länder påträffats i området. Dessa personer har allt som oftast inte haft tid eller möjlighet att svara på några frågor. Att det är få personer av annan än svensk härkomst som vistas i området är tråkigt i sig. Det blir dessutom svårt att se vad detta kan bero på då inga data har kunnat samlas in från andra etniska grupper, hur detta skall göras har jag för närvarande inga idéer om.

I och med att ett flertal av frågorna i detta arbete använts tidigare av Kardell och därav kan en jämförelse ske (Kardell, 1996). Bland annat kan man se att då liksom nu var promenader den vanligaste aktiviteten för respondenterna. Däremot har både besöksmedelvärdet och stanntiden sjunkit. Ser man till stormomenten har även dessa förändrats, tidigare var biltrafik det som väckte mest harm, mot idag då hundar och cyklisterna är det som störst del av respondenterna reagerar på. Det som man bör ha i åtanke är att Kardells studie pågick under en längre tid och att han även utförde sina intervjuer året om.

Sett till Paradisets Naturreservat har den data som inkommit varit något mager men vissa trender står att se. Allra tydligast är att besökarna har väldigt bestämda åsikter gällande området och att de har en relativt hög besöksfrekvens oavhängigt avståndet. Respondenterna ventilerar även sina åsikter i långt större utsträckning än för både Skutan och Ugglevikskällan. Sett till metoden har den visat sig vara relativt lyckad här då en för antalet svar relativt stor mängd data framkommit.

5. Källor

5.1 Tryckta källor

Engelbrekt, E, (2001) Rekreation i I2-skogen, förändringar i allmänhetens nyttjande och attityder efter regementets nedläggning (Examensarbete 22, 2001) Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för skoglig landskapsvård.

Falck, J., Rydberg, D., (1996) Framtidens skog- att sköta tätortsnära ungskog 1996 Alnarp: MOVIMUM

Huddinge kommun, (2002) Skötselplan för Paradisets Naturreservat Huddinge kommun, 2002-05-27

Hörnsten, L, (2000) Outdoor Recreation in Swedish Forests- Implications for Society and Forestry (Silvestria 169, 2000) Doctoral thesis, Swedish University of Agricultural Sciences, Uppsala.

Hörnsten, L, Lindhagen, A, (2000) Forest recreation in 1977 and 1997 in Sweden: changes in public preferences and behaviour Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för skogens produkter och marknader

Kardell, L, (1996) Anteckningar om friluftslivet på norra Djurgården 1975- 1996 (Rapport 75. 1998) Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för skoglig landskapsvård.

Kardell, L., Lindhagen, A, (1995, A) Förändringar i Växjöbornas friluftsliv mellan 1975 och 1992. (Rapport 59. 1995) Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för skoglig landskapsvård.

Kardell, L., Lindhagen, A (1995, B) Stadsliden i Umeå. En friluftsskog mitt i staden (Rapport 61. 1995) Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för skoglig landskapsvård.

Kvale, S, (1997) Den kvalitativa forskningsintervjun Lund: Studentlitteratur.

Lindhagen, A, (1996) Forest recreation in Sweden. Four Case Studies Using Quantitative and Qualitative Methods (Rapport 64. 1996) Sveriges Lantbruksuniversitet, Institutionen för skoglig landskapsvård.

Meitner, M, (2001) Lecture notes Recreation and Resource Management 290, Fall 2001 Faculty of Forestry, UBC Vancouver

Ullskog, A, (2000) Organiserade aktiviteter i Djurgårdens natur (Examensarbete 12 2000) Sveriges lantbruksuniversitet, Institutionen för skogshushållning

Winge, S, (2002) Grönskan är viktig för stadsmiljön Uppsala Nya Tidning, 2002-08-19

5.2 Kartmaterial

Henrik Niklasson, Kungliga Djurgårdens Förvaltning, henrik.niklasson@royalcourt.se

Huddinge natur, (www.natur.huddinge.se/ , 2003-05-11)

Mona Eklund, Tornbergets fastighetsförvaltning, 08- 606 86 41

5.3 Muntliga källor

Mona Eklund, Tornbergets fastighetsförvaltning, 08-606 86 41, 2002-08-19

Hans Lundgren, Eldsjäl, lundgren.solgard@telia.com, 2002-10-04

5.4 Internetkällor

Huddinge kommun, Huddinge kommun-Er guide ut i myllan,
<http://www.natur.huddinge.se/>, 2002-12-22

Haninge kommun, <http://www.haninge.se/default.asp>, 2002-12-22

Skogsstyrelsen, Tätortsnära skog för människan <http://www.svo.se/minskog>, 2002-12-22

Skogsvårdsorganisationen, Svo, www.svo.se/urbanwoods , 2002-12-24

6. Bilagor

Bilaga 1. Kontaktbrev för Skutans friluftsområde

**Institutionen för skogens
produkter och marknader.**
Ulf Eriksson

Uppsala 2002-06-18

Mitt namn är Ulf Eriksson och jag genomför för närvarande mitt examensarbete vid Jägmästarprogrammet vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU. Det som nu ligger framför Dig är en enkätundersökning, vilken görs som en del av EU:s Life-projekt med mål att engagera fler människor till att vistas i tätortsnära skogsområden. Det som denna enkät inriktar sig på är att se hur personer i Haninge kommun ser på Skutans friluftsområde.

Enkäten som finns bifogad är utformad så att det dels finns så kallade öppna frågor där du skall formulera egna svar dels finns frågor där Du bara behöver kryssa för det alternativ som passar bäst med den inställning Du har.

Allt som allt tar enkäten ungefär femton minuter att fylla i och jag skulle vara väldigt tacksam om Du returnerade svaren i det bifogade svarskuvertet så snart som möjligt.

Alla som skickar tillbaka de ifyllda formulären inom tre veckor kommer att vara med i en utlottning av trisslotter som tack för hjälpen med detta arbete.

Svaren behandlas konfidentiellt och alla adressuppgifter raderas innan databearbetningen av svaren påbörjas.

Ulf Eriksson
Jägmästarstuderande

Anders Lindhagen
Skog. Doktor
Sveriges Lantbruksuniversitet

Har du några frågor om enkäten är Du mer än välkommen att vända dig till endera mig eller min handledare Anders Lindhagen på någon nedanstående adresser .

Postadress
Box 7060
750 07 Uppsala

Besöksadress
Vallvägen 10

Tel
073-6877131 (Ulf) 018-67 38 00
018 67 38 40 (Anders)

Fax
018-67 38 00

E-post
w8ulferi@ulmo.stud.slu.se
anders.lindhagen@sh.slu.se

Bilaga 2. Påminnelsebrev för Skutans friluftsområde

**Institutionen för skogens
produkter och marknader.**
Ulf Eriksson

Uppsala 2002-08-18

Mitt namn är Ulf Eriksson och jag genomför för närvarande mitt examensarbete på Jägmästarprogrammet vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU. För ungefär en månad sedan fick ni ett frågeformulär med posten. Detta formulär skall utgöra grunden för mitt examensarbete vilket i sin tur skall användas av kommunen för framtida planläggning. Detta sker inom ramen för EU:s Life-projekt med mål att engagera fler människor att vistas i tätortsnära skogsområden.

Jag vore ytterst tacksam om ni skulle kunna svara på nämnda formulär och returnera detta till mig å det snaraste. Om ni tappat bort dessa papper vänligen kontakta mig eller min handledare så sänder vi mer än gärna nya,.

Om ni redan skickat in enkäten vill jag tacka er för detta och ber om överseende med detta utskick

Svaren behandlas helt konfidentiellt och alla adressuppgifter raderas innan databearbetningen av svaren påbörjas.

Tack på förhand!

Ulf Eriksson
Jägmästarstuderande

Anders Lindhagen
Skog. Doktor
Sveriges Lantbruksuniversitet

Har du några frågor om enkäten är Du mer än välkommen att vända dig till endera mig eller min handledare Anders Lindhagen på någon nedanstående adresser .

Postadress
Box 7060
750 07 Uppsala

Besöksadress
Vallvägen 10

Tel
073-6877131 (Ulf) 018-67 38 00
018 67 38 40 (Anders)

Fax
018-67 38 00

E-post
w8ulferi@ulmo.stud.slu.se
anders.lindhagen@sh.slu.se

Bilaga 3. Enkätmaterial för Skutans friluftsområde

Datum: 2002-____ -Månad _____ -Dag _____

Kön: Man: ____ Kvinna: ____

Födelseår: _____

1.
När besökte Du senast ett friluftsområde? Var vänlig ange år, månad och dag.

_____-År _____-Månad _____-Dag

2.
Är Du född i Sverige?

Ja. ____ (Gå direkt till fråga 3.1)

Nej. ____ (Gå till fråga 2.2 innan Du fortsätter med resten av frågorna.)

2.2
I vilket land är Du född?

3.1
Är Dina föräldrar födda utomlands?

Ja. ____ (Gå till fråga 3:2 innan Du fortsätter med resten av frågorna.

Nej. ____ (Gå direkt till fråga 4.)

3.2
Från vilket land härstammar Dina föräldrar?

Moder: _____ Fader: _____

4.
Har Du något fysiskt handikapp som hindrar Dig från att nyttja
friluftsområden som Du önskar?

Ja ____ (Gå till fråga 5 innan Du fortsätter med resterande frågor.)

Nej ____ (Gå direkt till fråga 6.)

5.

Om Du svarat ja på föregående fråga, vilket eller vilka handikapp rör det sig om samt vad skulle kunna öka Dina möjligheter att vistas i närliggande friluftsområden?

6.

Känner Du till Skutanområdet?

(Skutanområdet är ett friluftsområde i Haninge kommun, beläget i närheten av Brandbergens bostadsområde. Vid Skutan finns möjligheter att vandra på delar av Sörmlandsleden, där finns även en ridanläggning samt möjligheter till fågelskådning och småviltsjakt.)

Ja. ____ Nej. ____

Om Du svarat nej på föregående fråga behöver Du inte svara på fler frågor och vi tackar dig för Din medverkan!

7.

När besökte Du Skutan senast?

____ -År -Månad -Dag

8.

Hur tog Du dig till Skutanområdet vid det senaste besöket?

A: Till fots. ____ B: På cykel. ____ C: Med bil. ____

D: Med allmänna kommunikationer. ____

E: Övrigt. _____

9.
Ungefär hur lång tid spenderade Du i Skutan vid ditt senaste besök? Ange siffran i timmar och/eller minuter.

_____ Minuter _____ Timmar

10.
Vilka av följande aktiviteter passar bäst in på vad Du ägnade dig åt vid Ditt senaste besök i Skutan?

A: Promenad, lugn och ro, avkoppling. _____

B: Uppleva djur och natur. _____

C: Motionera. _____

D: Plocka bär och svamp. _____

E: Jaga. _____

F: Hästsport. _____

G: Se och träffa andra människor _____

H: Gå ut med hunden _____

I: Ute med barn eller ungdom. _____

J: Vandra. _____

K: Övernatta/campa. _____

L: Föreningsverksamhet. _____

M: Annat. _____

11.
Hur långt har Du till Skutan från ditt hem?

12.

Hur ofta besöker Du Skutan området? Ange antal gånger per angiven tidsrymd.

_____ /Dag _____ /Vecka _____ /År

13.

Finns det något som Du tycker påverkar dina besök negativt?

Bilar. _____ Hästar. _____ Hundar. _____ Cyklister. _____

För stort antal besökare. _____ Nedskräpning. _____ Jägare och jakt. _____

Annat: _____

14.

Vad skulle kunna få Dig att besöka Skutans friluftsområde oftare?

A: Att Jag hade mera fritid. _____

B: Jag hindras av hushållsarbete och barntillsyn. _____

C: Jag känner ej till vilka möjligheter som finns med området. _____

D: Begränsad fysisk rörelseförmåga. _____

E: Det är för dyrt att besöka området. _____

F: Inget. _____

G. Övrigt: _____

15.

Vad tycker Du är positivt med Skutanområdet?

16.

Vad tycker Du är negativt med Skutanområdet?

17.

Hur skulle Du vilja få information om Skutan innan Du gör ett besök?

A. Information på internet ____

B. Relevant information finns tillgänglig per telefon ____

C. Anslag på allmänna platser. ____ D. Annonser i tidningar och radio. ____

E. Övrigt. _____

18.

Hur upplever Du Skutan?

I den nedanstående delen av formuläret ser Du ett antal olika dimensioner som tillsammans beskriver Din upplevelse av Skutan. Markera med en ring runt den siffra på den sjugradiga skalan som bäst anger hur Du upplever skogen. Gör detta för samtliga angivna motsatspar.

Trevligt 1 2 3 4 5 6 7 Otrevligt

Lugnt 1 2 3 4 5 6 7 Hektiskt

Naturligt 1 2 3 4 5 6 7 Onaturligt/Konstlat

Sammanhängande 1 2 3 4 5 6 7 Splittrat

Rent 1 2 3 4 5 6 7 Skräpigt

Framkomligt 1 2 3 4 5 6 7 Oframkomligt

Lämpligt för mitt friluftsliv 1 2 3 4 5 6 7 Olämplig för mitt friluftsliv

19.

När Du besöker området, gör Du det då helst ensam eller i grupp?

Ensam: ____ I grupp: ____

Övrigt: _____

20.

Med hänsyn till föregående fråga vad är de huvudsakliga skälen till att Du väljer att besöka området på det sätt Du gör?

A: Jag känner obehag för att vistas själv i området. _____

B: Jag trivs bäst med att besöka området själv. _____

C: Jag har ingen som har möjlighet att göra mig sällskap. _____

D: Det är roligare att vara några stycken. _____

E: Den aktivitet som utövas kräver att vi är fler än en person. _____

F: Övrigt. _____

21.**Vilken service vill Du ha i ett friluftsområde som Skutan?**

	Vill ha:	Spelar ingen roll:	Vill inte ha:
A: Skyltar, anslag och orienteringskartor	___	___	___
B: Gång och löpslingor	___	___	___
C: Rastplatser	___	___	___
D: Söptunnor	___	___	___
E: Toaletter	___	___	___
F: Duschar	___	___	___
G: Parkeringsplatser	___	___	___
H: Servering	___	___	___
I: Vilbänkar	___	___	___
J: Fasta tältplatser	___	___	___
K: Badplats	___	___	___
L: Information om speciella sevärdheter	___	___	___
M: Ridstigar.	___	___	___
N: Fågeltorn.	___	___	___
O: En upplyst väg till och från området.	___	___	___
P: Möjlighet att jaga.	___	___	___
Övrigt:	_____		

Tack för Din medverkan!

Bilaga 4. Enkätmaterial för Ugglevikskällan

Datum: 2002- **Månad** - **Dag**

Klockslag: _____

Kön: Man: ____ Kvinna: ____

Ålder: -15 ____ 15-30 ____ 30-45 ____ 45-60 ____ 60-75 ____ 75+ ____

Väder: 1 ____ 2 ____ 3 ____

Aktivitet: A: Promenad. B: Motion. C: Cykel. D: Ridning. E: Hund.

F: Barnvagn. G: Övrigt _____

1.

Är Du född i Sverige?

Ja. ____ (Gå till fråga 3.1 innan Du fortsätter med resten av frågorna.)

Nej. ____ (Gå direkt till fråga 2.)

2.

I vilket land är Du född?

3.1

Är Dina föräldrar födda utomlands?

Ja. ____ (Gå till fråga 3:2 innan Du fortsätter med resten av frågorna.)

Nej. ____ (Gå direkt till fråga 4.)

3.2

Från vilket land härstammar Dina föräldrar?

Moder: _____ Fader: _____

4.
Har Du något fysiskt handikapp som hindrar Dig från att nyttja friluftsområden som Du önskar?

Ja ____ (Gå till fråga 5 innan du fortsätter med resterande frågor.)

Nej ____ (Gå direkt till fråga 6.)

5.
Om Du svarat ja på föregående fråga, vilket eller vilka handikapp rör det sig om samt vad skulle kunna öka Dina möjligheter att vistas i närliggande friluftsområden?

6.
Hur tog Du dig hit?

Cykel. ____ Bil. ____ Till fots. ____ Buss etc. ____

Övrigt:_____

7.
Varifrån kom Du?

A: Hemmet. ____ B: Arbetsplats: ____ C: Annan plats. ____

8.
Avstånd till området? _____

9.

Är Du ute enbart för att besöka parkområdet?

Ja.

Nej.

.

.

Vart är Du på väg?

.

.

A: Hem ____ Arbete: ____ Annan plats: ____

.

.

Är det här den snabbaste vägen?

.

.

Ja ____ Nej ____

.

.

.

Varför har Du valt den här vägen?

.

.

.

.

.

10.

Hur lång tid avser Du att spendera vid detta besök?

Minuter: _____ Timme/timmar: _____

11.

Brukar Du besöka andra delar av området?

Ja ____ Nej ____

12.

Hur ofta besöker Du detta område? /Dag /Vecka /Månad /År

13.

Vad uppskattar Du mest med området?

14.

Vad upplever Du som negativt med området?

15.

Hur skulle Du vilja få information om detta område innan Du gör ett besök?

A. Information på internet ____

B. Relevant information finns tillgänglig per telefon ____

C. Anslag på allmänna platser. ____ D. Annonser i tidningar och radio. ____

E. Övrigt. _____

16.

Hur upplever Du området?

I den nedanstående delen av formuläret ser Du ett antal olika dimensioner som tillsammans beskriver Din upplevelse av den här platsen. Markera med en ring runt den siffra på den sjugradiga skalan som bäst anger hur Du upplever området. Gör detta för samtliga angivna motsatspar.

Trevligt 1 2 3 4 5 6 7 Otrevligt.

Lugnt 1 2 3 4 5 6 7 Hektiskt

Naturligt 1 2 3 4 5 6 7 Onaturligt/Konstlat

Sammanhängande 1 2 3 4 5 6 7 Splittrat

Lämpligt för mitt friluftsliv 1 2 3 4 5 6 7 Olämplig för mitt friluftsliv

Framkomligt 1 2 3 4 5 6 7 Oframkomligt

Rent 1 2 3 4 5 6 7 Skräpigt

17.

Finns det något som Du tycker påverkar Dina besök negativt?

Bilar. Hästar. Hundar. Cyklister. För stort antal besökare.

Nedskräpning. Övrigt: _____

18.**Vilken service vill Du ha i ett område som detta?**

	Vill ha:	Spelar ingen roll:	Vill inte ha:
A: Skyltar, anslag och orienteringskartor	___	___	___
B: Gång och löpslingor	___	___	___
C: Rastplatser	___	___	___
D: Söptunnor	___	___	___
E: Toaletter	___	___	___
F: Duschar	___	___	___
G: Parkeringsplatser	___	___	___
H Servering	___	___	___
I: Vilbänkar	___	___	___
J: Fasta tältplatser	___	___	___
K: Badplats	___	___	___
L: Information om speciella sevärdheter	___	___	___
M. Ridstigar.	___	___	___
N. Fågeltorn.	___	___	___
O. En upplyst väg till och från området.	___	___	___
P. Övrigt:	_____		

19.**Har Du några förslag på förbättringar för detta område?**

20.**Skulle Du vilja besöka området mera frekvent än vad Du gör nu?**

Ja. Nej. (Gå till fråga 22.)

21.

Vid Ja, vad anser Du vara det enskilt största skälet till att så inte sker?

A: Brist på fritid.

B: Hindras av hushållsarbete och barntillsyn.

C: Känner inte till eventuella möjligheter med området.

D.: Inget.

G: Övrig: _____

22.

Vad är det eller de huvudsakliga skälen till detta?

Tack för Er medverkan!

Bilaga 5. Kontaktbrev för Paradisets Naturreservat

**Institutionen för skogens
marknader och produkter.**

Ulf Eriksson

Uppsala 2002-10-03

Mitt namn är Ulf Eriksson och jag läser fjärde året på Jägmästarprogrammet vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU. Det som nu ligger framför Dig är en enkätundersökning vilken skall utgöra en bas för ett examensarbete som är under arbete inom ämnet Skogshushållning. Arbetet i fråga görs som en del av EU:s Life-projekt vilket har som mål att engagera fler människor till att vistas i de tätortsnära skogsområden som finns runt om i Sverige och Europa. Det som just detta examensarbete bland annat inriktar sig på är att se hur personer som besökt Paradisets naturreservat ser på nämnda område.

För att nå ut till besökare i Paradisets Naturreservat har vi samlat bilnummer hos besökande vid Paradistorpet. Dessa bilnummer har vi sedan fått ägaradresser till från bilregistret i Örebro. Svaren behandlas konfidentiellt och alla adressuppgifter raderas innan databearbetningen av svaren påbörjas.

Enkäten som finns bifogad är formad så att det dels finns så kallade öppna frågor där du skall formulera egna svar dels finns frågor där Du bara behöver kryssa för det alternativ som passar bäst med den inställning Du har.

Allt som allt tar enkäten ungefär femton minuter att fylla i och jag skulle vara väldigt tacksam om Du returnerade svaren i det förfrankade kuvert som medföljer så snabbt som möjligt.

Ulf Eriksson
Jägmästarstuderande

Anders Lindhagen
Skog. Doktor
Sveriges Lantbruksuniversitet

Har du några frågor om enkäten är Du mer än välkommen att vända dig till endera mig eller min handledare Anders Lindhagen på någon av de adresser som finns bifogade i slutet av sidan.

Postadress
Box
750 07 Uppsala

Besöksadress
Vallvägen 10

Tel
073-6877131 (Ulf) 018-67 38 00
018 67 38 40 (Anders)

Fax

018-67 38 00

E-post
w8ulferi@ulmo.stud.slu.se
anders.lindhagen@sh.slu.se

Bilaga 6. Påminnelsebrev för Paradisets Naturreservat

**Institutionen för skogens
marknader och produkter.**

Ulf Eriksson

Uppsala 2002-11-28

För snart en månad sedan fick Ni en enkät skickad till Er. Denna enkät utgör basen för mitt examensarbete och jag vore väldigt tacksam om Ni hade möjlighet att fylla i nämnda enkät.

Arbetet i fråga görs som en del av EU:s Life-projekt vilket har som mål att engagera fler människor till att vistas i de tätortsnära skogsområden som finns runt om i Sverige och Europa. Det som just detta examensarbete bland annat inriktar sig på är att se hur personer som besökt Paradisets naturreservat ser på nämnda område.

För att nå ut till besökare i Paradisets Naturreservat har vi samlat bilnummer hos besökande vid Paradistorpet. Dessa bilnummer har vi sedan fått ägaradresser till från bilregistret i Örebro. Svaren behandlas konfidentiellt och alla adressuppgifter raderas innan databearbetningen av svaren påbörjas.

Enkäten som finns bifogad är formad så att det dels finns så kallade öppna frågor där du skall formulera egna svar dels finns frågor där Du bara behöver kryssa för det alternativ som passar bäst med den inställning Du har.

Allt som allt tar enkäten ungefär femton minuter att fylla i och jag skulle vara väldigt tacksam om Du returnerade svaren i det förfrankerade kuvert som medföljer så snabbt som möjligt.

Ulf Eriksson
Jägmästarstuderande

Anders Lindhagen
Skog. Doktor
Sveriges Lantbruksuniversitet

Har du några frågor om enkäten är Du mer än välkommen att vända dig till endera mig eller min handledare Anders Lindhagen på någon av de adresser som finns bifogade i slutet av sidan.

Postadress
Box
750 07 Uppsala

Besöksadress
Vallvägen 10

Tel
073-6877131 (Ulf) 018-67 38 00
018 67 38 40 (Anders)

Fax

018-67 38 00

E-post
w8ulferi@ulmo.stud.slu.se
anders.lindhagen@sh.slu.se

Bilaga 7. Enkätmaterial för Paradisets Naturreservat

Datum: 2002- -Mån -Dag

Kön: Man: ☐ Kvinna: ☐

Ålder: -15 ☐ 15-30 ☐ 30-45 ☐ 45-60 ☐ 60-75 ☐ 75+ ☐

1.

När besökte Du senast ett friluftsområde? Var vänlig ange år, månad och dag.

2.1

Är Du född i Sverige?

Ja. ☐ (Gå direkt till fråga 3.1)

Nej. ☐ (Gå till fråga 2.2 innan Du fortsätter med resten av frågorna.)

2.2

I Vilket land är Du född?

3.1

Är Dina föräldrar födda utomlands?

Ja. ☐ (Gå till fråga 3:2 innan Du fortsätter med resten av frågorna.)

Nej. ☐ (Gå direkt till fråga 4.)

3.2

Från vilket land härstammar Dina föräldrar?

Moder: _____ Fader: _____

4.

Har Du något fysiskt handikapp som hindrar Dig från att nyttja friluftsområden som Du önskar?

Ja ☐ (Gå till fråga 5 innan Du fortsätter med resterande frågor.)

Nej ☐ (Gå direkt till fråga 6.)

5.
Om Du svarat ja på föregående fråga, vilket eller vilka handikapp rör det sig om samt vad skulle kunna öka dina möjligheter att vistas i närliggande friluftsområden?

6.
När skedde Ditt senaste besök vid Paradiset?

(Ange år, månad samt dag om möjligt): _____

7.
Hur ofta besöker Du Paradiset? Ange antal gånger per angiven tidsrymd.

/Dag _____ /Vecka _____ /Månad _____ /År _____

8.
Hur lång tid spenderade Du vid Ditt senaste besök i Paradiset? Ange tiden i minuter och/eller timmar.

_____ :Minuter _____ :Timmar

9.
Vilken eller vilka av följande aktiviteter passar bäst in på det Du ägnar Dig åt vid ett besök i Paradiset?

A: Promenad, lugn och ro, avkoppling. _____

B: Uppleva djur och natur. _____

C: Motionera och träna. _____

D: Plocka bär och svamp. _____

E. Jaga. _____

F: Fiska. _____

G: Bada och sola. _____

H: Se och träffa andra människor. _____

I: Annat: _____

10.

Vad skulle kunna få Dig att besöka Paradiset oftare?

A: Att Jag hade mera fritid. _____

B: Jag hindras av hushållsarbete och barntillsyn. _____

C: Jag känner ej till vilka möjligheter som finns med området. _____

D. Det är för kostsamt att besöka området. _____

E. Att mer information om Paradiset fanns tillgänglig. _____

F. Övrigt: _____

11.

Hur upplever Du området?

I den nedanstående delen av formuläret ser Du ett antal olika dimensioner som tillsammans beskriver Din upplevelse av området. Markera med en ring runt den siffra på den sjugradiga skalan som bäst anger hur Du upplever området. Gör detta för samtliga angivna motsatspar.

Trevligt 1 2 3 4 5 6 7 Otrevligt.

Lugnt 1 2 3 4 5 6 7 Hektisk

Rent 1 2 3 4 5 6 7 Skräpigt

Framkomligt 1 2 3 4 5 6 7 Oframkomligt

Naturligt 1 2 3 4 5 6 7 Onaturligt/Konstlat

Sammanhängande 1 2 3 4 5 6 7 Splittrat

Lämpligt för mitt friluftsliv 1 2 3 4 5 6 7 Olämplig för mitt friluftsliv

12.**Vad tycker Du skulle kunna förbättra kvalitén på Dina besök?**

	Vill ha:	Spelar ingen roll:	Vill inte ha:
A: Skyltar, anslag och orienteringskartor	___	___	___
B: Gång och löpslingor	___	___	___
C: Rastplatser	___	___	___
D: Soptunnor	___	___	___
E: Toaletter	___	___	___
F: Duschar	___	___	___
G: Parkeringsplatser	___	___	___
H: Servering	___	___	___
I: Vilbänkar	___	___	___
J: Fasta tältplatser	___	___	___
K: Badplats	___	___	___
L: Information om speciella sevärdheter	___	___	___
M. Ridstigar.	___	___	___
N. Fågeltorn.	___	___	___
O. En upplyst väg till och från området.	___	___	___
P. Möjlighet att jaga.	___	___	___
Q. Övrigt:	_____		

13.

Vad uppskattar Du mest med Paradiset?

14.

Vad ser Du som negativt med Paradiset?

15.

Finns det något som påverkar Dina besök i Paradiset negativt?

Bilar: ____ Hästar: ____ Hundar: ____ Cyklister: ____

För stort antal besökare: ____ Nedskräpning: ____

Övrigt: _____

16.

Avstånd till Paradiset från Ditt hem?

_____(Ange i km.)

17.

Hur skulle Du vilja få information om Paradiset innan Du gör ett besök?

A. Information på Internet ____

B. Relevant information finns tillgänglig per telefon ____

C. Anslag på allmänna platser. ____ D. Annonser i tidningar och radio. ____

E. Övrigt. _____

18.

När Du besöker området, gör Du det då helst ensam eller i grupp?

Ensam: ____ I grupp: ____

19.

Med hänsyn till föregående fråga vad är de huvudsakliga skälen till att Du väljer att besöka området på det sätt ni gör?

A: Jag känner obehag för att vistas själv i området. _____

B: Jag trivs bäst med att besöka området själv. _____

C: Jag har ingen som har möjlighet att göra mig sällskap. _____

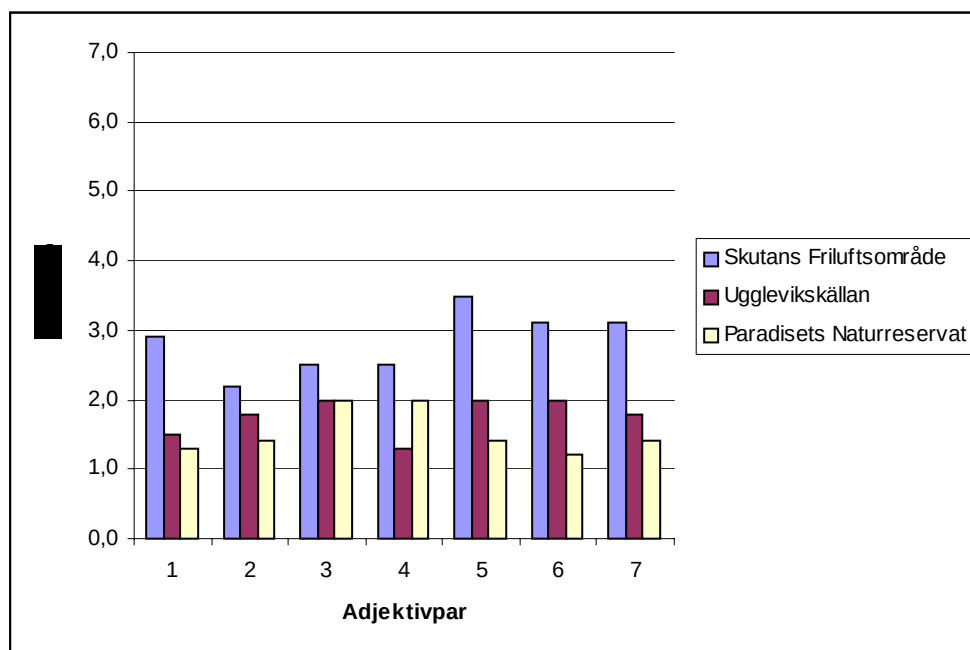
D: Det är roligare att vara några stycken. _____

E: Den aktivitet som utövas kräver att vi är fler än en person. _____

F: Övrigt. _____

Tack för Er medverkan!

Bilaga 8. Jämförande diagram, för fråga 18 Skutans friluftsområde, fråga 11 Ugglevikskällan samt fråga 16 Paradisets Naturresevat

Adjektivpar

1. Trevligt - Otrevligt
2. Lugnt- Hektiskt
3. Rent - Skräpigt
4. Framkomligt - Oframkomligt
5. Naturligt - Onaturligt/konstlat
6. Sammanhängande - Splittrat
7. Lämpligt för mitt friluftsliv - Olämpligt för mitt friluftsliv